

CELJSKI GRAFIČARJI SO PROSLAVILI 10-LETNICO DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA

V SPOMINU NA SLAVNE DNI

V redečo je delovni kolektiv časopisnega podjetja »Celjski tisk« proslavil 10-letnico delavskega samoupravljanja. Za to slovesnost je značilno, da so celjski grafičarji povežali to pomembno obletnico z obiskom partizanskih tiskarn v Zgornji Savinjski dolini, kjer je bil zbor kolektiva. S tem so celjski grafičarji pokazali, da niso pozabili na zavredne ljudi, tamkajšnje domačine, ki so v času narodnoosvobodilne vojne dali vse od sebe, nekateri celo življenja, da so partizanske tiskarne nemoteno delovale. Hkrati s tem pa so priklicali v spomin slavne dni, ko so v težkih in nevarnih pogojih njihovi tovariši v času vojne širili napredno tiskano besedo, ki je bila v tistih časih še posebej važna, saj je dvigala borbeni duh pri borcih in zavednih ljudeh, okupatorju pa je zadajala nič manj težje udarce kot borci na fronti.

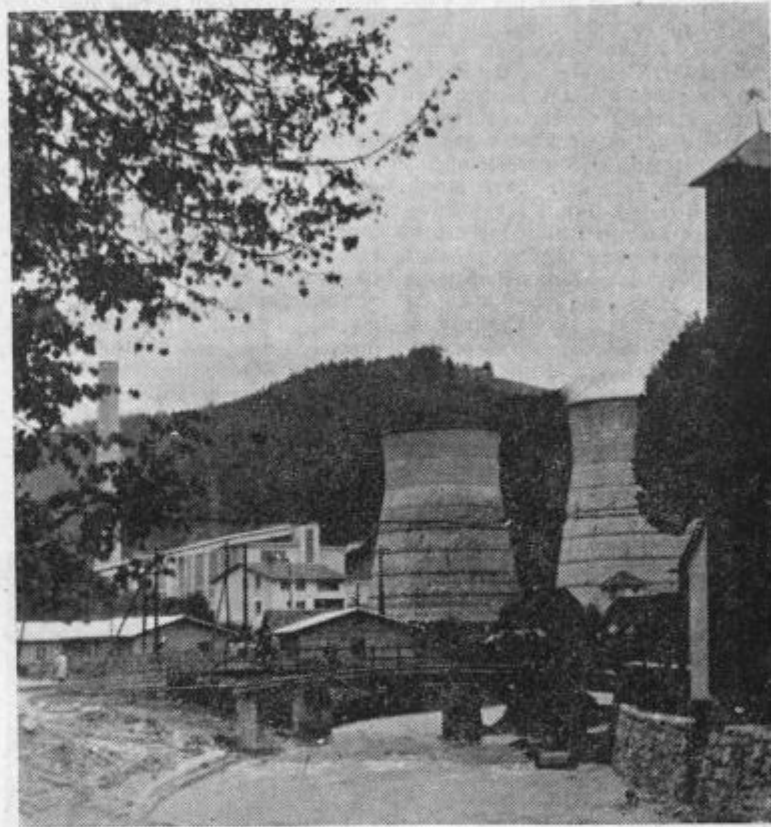
Taj proslavi so dali poudarka s svojo udeležbo tudi števili gosti. Med njimi smo zapazili politične in oblastvene predstavnike iz Celja in Mozirja tovariše Staneta Sotlarja, Cveta Pelka, Ivana Čokana, Toneta Skoka, Jožeta Bevca, Franja Pajka in Hinka Copa.

Celjski grafičarji so najprej obiskali nekdanjo partizansko tiskarno v Kropi pri Bočni, ki je bila skrbno skrita v kegljisku pri Francu Kranjcu. Direktor podjetja tovariš Gojmir Melik, ki je v času NOB vodil tiskarno v Gornji Savinjski dolini, je grafičarjem živo prikazal način dela in težke pogoje, pod katerimi so takrat v strogi ilegali tiskali partizanske liste in drugo propa-

domačinom, ki so v najtežjih dneh naše zgodovine nudili partizanom nesebično pomoč, je spregovoril predsednik delavskega sveta tovariš Jože Kunej. V svojem govoru je opisal prehojeno pot organov delavskega samoupravljanja, težave in uspehe, ki so jih dosegli v desetih letih. V tem obdobju se je izvršilo 8 delavskih svetov. V organih upravljanja je doslej sodelovalo več kot

180 milijonov din. V desetih letih je bila tiskarna delno obnovljena. Leta 1955 je dobila knjigovoznična lepe in svetle prostore, leto kasneje pa je začela obratovati tudi klišarna. Letos v juliju je stekel tudi kartonažni oddelček. Razen tega so nabavili 4 sodobne tiskarske stroje, 1 stavni stroj, s sodobno opremo pa so opremili tudi knjigovoznično, ročno stavnično in klišarno.

Ena glavnih ovir za uspešnejši razvoj so pretesni prostori, saj je bila tiskarna pred vojno zgrajena za 40 ljudi, sedaj pa v njih dela štirikrat več ljudi. Ze iz prikazane je razvidno, da delajo celjski grafičarji v težkih pogojih. Prostori, stroji in kadri, to so glavni problemi, ki jih bo moral kolektiv v bodoče vztrajno reševati, če bo hotel iti v korak z razvojem in potrebami, ki jih narokuje življenje. Omeniti je treba še to, da so celjski grafičarji s 1. oktobrom uvedli nagrajevanje po ekonomskih enotah, kar bo brez dvoma še povečalo produktivnost, hkrati s tem pa bodo rasli zaslužki tistih delavcev, ki vlagajo v delo več truda.

8. oktober praznik šoštanjske občine

V noči od sedmega na osmi oktober 1941. leta je skupina štajerskih partizanov napadla Šoštanj. Napad je uspel. Vso noč so ga borci za svobodo držali v svojih rokah in pri tem obračunali z nekaterimi domačimi izdajalci. To je bil prvi napad partizanskih enot na mesto sploh. — Ker se tuji nemški osvajači niso mogli znesti nad partizani, so svojo »moč« dva dni zatem pokazali nad nemočnim prebivalstvom. Deset talcev je stalo desetega oktobra pod Pustim gradom, deset življenj je usahnilo pod streli nemških nacistov.

V spomin na prvi partizanski napad na Šoštanj praznujejo prebivalci te občine svoj praznik.

Letos ga bodo v vseh večjih krajih počastili z vrsto proslav in akademij. Jutri, osmega oktobra, bodo v Velenju izročili namenu nov obrat tovarne za izdelovanje gumiranega papirja. V Šoštanju bodo imeli že dopoldne krajevno praznovanje, pri katerem bodo upokojenci razvili svojo zastavo. Lepo akademijo pripravljajo še v Smartnem ob Paki.

Osrednja proslava bo v nedeljo, 9. t. m. v Paki pri Velenju. Tu bo v dopoldanskih urah skupna slavnostna seja občinskega ljudskega odbora ter občinskega odbora Zveze borcev, takoj za tem pa bodo odkrili spomenik v počastitev proboja štirinajste divizije.

NAGRAJEVANJE brez togih tarifnih pravilnikov

Vse kaže, da bodo z novim letom zaslužki v gospodarstvu prosti formalnih omejitev. Zaslužki se bodo formirali prosto, skladno z ustvarjenim učinkom posameznikov ter uspehom ekonomske enote in delovnega kolektiva. To pomeni, da bodo tarifni pravilniki ter tarifne postavke, ki se vedno veljajo kot merilo za razdelitev čistega dohodka znotraj gospodarske organizacije, postali nepotrebni. V tem slučaju bodo vse omejitve, ki so bile doslej vezane za tarifni pravilnik in njegovo uporabo, postale odveč.

Kot smo informirani, že izdelujejo predpise, ki bodo kmalu predloženi najvišjim državnim organom in po katerih bo razdelitev čistega dohodka povsem stvar delovnega kolektiva, vloga skupnosti pa bo pri tem le usmerjevalna. Namesto tarifnih pravilnikov, — ki dejansko predstavljajo nagrajevanje po delovnem času, po kvalifikaciji ter odgovornosti delovnega mesta in tako že vnaprej določajo zaslužek posameznika skoraj brez vsake zveze z njegovim zalaganjem in uspehom pri delu — bo omogočeno delovnim kolektivom, da sprejmejo pravilnike o razdelitvi dohodka, v katerih bodo precizirana sorazmerja, kaj bo šlo v sklade in kaj v korist osebnega dohodka. V njih bodo določeni kriteriji za razdelitev čistega dela čistega dohodka, ki ostane za osebne dohodke.

Vse te spremembe ne bodo pomenile nič novega za tista podjetja, v katerih so že uvedli nagrajevanje po kompleksnem učinku. Merilo za razdelitev osebnih dohodkov v teh podjetjih je izključno prispevek posameznika k uspehu ekonomske enote in podjetja.

Zakonodajalec bo torej samo potrdil prakso, ki je v nekaterih kolektivih že dobila domovinsko pravico, ter jih osvobodil nekaterih omejitev, katera so morala tudi ta podjetja spoštovati. Hkrati bodo novi predpisi stimulativno delovali na tiste delovne kolektive, ki nagrajujejo izključno po višini kvalifikacij, odgovornosti na delovnih mestih ter po delovnem času. Ti predpisi bodo prisilili take kolektive, da bodo zavrgli sistem delitve dohodkov, ki ni v skladu s socialističnim principom nagrajevanja po delu, niti z našim sistemom samoupravljanja. Tak način nagrajevanja pa bo tudi močno vplival na produktivnost in ekonomičnost poslovanja ter na aktivnejše sodelovanje vsega kolektiva pri upravljanju.

M. M.

Gostinci in trgovci SO ZBO ROVALI

Pretekli teden je bil v Celju zbor Republiškega odbora sindikata trgovskih in gostinskih delavcev. Razpravljali so o problemih delitve dohodka v teh panogah gospodarstva. Sedanja delitev dohodka namreč ne dopušča povečanja skladov trgovinskih in gostinskih podjetij, hkrati pa spričo omejenih sredstev dejansko onemogoča stimulativnejše nagrajevanje. Podjetja namreč kratko malo nimajo sredstev, da bi izplačala dohodke zaposlenih, ki jim pripadajo po doseženem učinku, čeprav se je sterilnost v obeh panogah gospodarstva povečala.

Celjski grafičarji so najprej obiskali nekdanjo partizansko tiskarno v Kropi pri Bočni, v Gornjem Gradu pa so položili venec na spomenik padlim borcem (sliki spodaj). Zbor kolektiva je bil na domačiji Alojza Jelšnika, po končani proslavi pa so celjski grafičarji preživeli lepo sončno nedeljo v prijetnem vzdušju kar pod kozolecem.

gandno gradivo. V Gornjem gradu so položili venec na spomenik padlim borcem.

V Lenartu, ki je oddaljen približno uro hoda od Gornjega grada, je bila na domačiji Alojza Jelšnika glavna svečanost. Ko so se člani kolektiva in gostje zbrali na prijaznem griču, kjer leži domačija, je navzoče najprej pozdravil tov. Gojmir Melik. Se posebej toplo pa je pozdravil domačina Alojza Jelšnika, kjer je delovala tiskarna »Pravica«, in Franca Encija iz Smilavca pri Novi Stifli, ki se je te svečanosti tudi udeležil. Pri njem je namreč bila skrita »Pohorska tiskarna«.

Ko je tovariš Melik obudil spomin na težke pogoje dela v teh tiskarnah, opisal njihovo pomembnost za razvoj narodnoosvobodilnega gibanja in izrekel priznanje zavednim

polovica članov kolektiva. Kljub težavam, v katerih je tiskarna še sedaj zaradi dokaj zastarelih strojev, se je v desetih letih marsikaj spremenilo. Leta 1950 je znašal bruto dohodek nekaj manj kot 14 milijonov din, lani pa je narasel kar na

Ob zaključku svečanosti je kolektiv časopisnega podjetja »Celjski tisk« podaril Alojzu Jelšniku in Francu Enciju, ki sta nudila zatočišče partizanskim tiskarnam, sliko maršala Tita s posvetilom in praktična darila.

-ma

Pogled nazaj in naprej

V soboto so v Zalcu slavnostno odprli veliko gospodarsko razstavo. Slavnosti so se razen številnih domačinov in predstavnikov občin iz celjskega okraja udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja ZKS Franc Simončič, predsednik Okrajnega odbora SZDL Jože Marolt, podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora Miran Cvenk in sekretar Okrajnega odbora SZDL Stane Sotlar. Med prvimi pa si je gospodarsko razstavo v Zalcu ogledal tudi predsednik Okrajnega ljudskega odbora Celje Riko Jerman.

Gospodarska razstava v Zalcu je razmeščena v raznih prostorih in prikazuje vso dejavnost žalske občine. Posebno pozornost vzbujata razstaviščni kmetijski mehanizacije, ki sta razstavljeni okoli hmeljarskega doma, in razstava podjetij iz žalske občine, ki je zelo lepo urejena v še nedograjenem novem občinskem poslojpu v središču Zalca. Tu prikazujejo svojo dejavnost vsa velika podjetja, razen njih pa tudi manjša in manj znana podjetja iz žalske občine. Prav ta popolnost pa daje gospodarski razstavi v Zalcu posebno vrednost in pomen.

Ob otvoritvi gospodarske razstave je govoril tudi predsednik

VREME V NASLEDNJIH DNEH

Nestalo s pogostimi padavinami. Vmesne razjasnitve ne bodo trajale več kot dva dni zaporedoma. Močnejši dež z ohlaiditvami med 12. in 14. oktobrom.

Priprave za »Mesec tehnike«

Od petnajstega oktobra pa do sredine novembra bodo tudi v celjskem okraju počastili »Mesec tehnike«. Organizacije Ljudske tehnike, zlasti pa Okrajni odbor Ljudske tehnike je ob sodelovanju Društva inženirjev in tehnikov v Celju že sestavil spored najvažnejših prireditel, ki se bodo izvršile v tem času. Že ta okvirni program kaže na veliko aktivnost in razgibanost organizacij Ljudske tehnike na našem območju. Razen osme razstave umetniške fotografije, ki jo je pripravil foto klub »Ema!« in ki bo v mali dvorani Uniona odprta še v nedeljo, 9. oktobra, bosta v Mesecu tehnike še dve pomembni razstavi. Tako bo 15. oktobra odprta republiška razstava prototipske dejavnosti društev in klubov Ljudske tehnike. Stirlinajst dni za tem pa bo prav tako v mali dvorani Uniona urejena še okrajna razstava izdelkov društev in klubov Ljudske tehnike ter šolske tehnične dejavnosti.

Program prireditel v Mesecu teh-

Spominska plošča LOJZETU HOHKRAUTU

Več sto ljudi je v nedeljo dopoldne prišlo v Bukovico, kjer so prisostvovali odkritju spominske plošče prvobrcu in revolucionarju Lojzetu Hohkrautu, na hiši, kjer se je rodil in delal v ilegali do go. let.

V komemorativnem delu svečanosti so govorili Lojze Ribič, Adolf Naglav, Miha Jerič in Karel Golob, ki je spominsko ploščo tudi odkril in jo predal v varstvo osnovni organizaciji Zveze borcev Sedraž nad Laškimi.

O delu in bližnjih nalogah

IZ RAZGOVORA S PREDSEDNIKOM IN PODPREDSEDNIKOM
OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA SOŠTANJ TOV. PETROM
SPRAJCEM IN TOV. ANTONOM MOCILNIKOM

Delo šoštanjske občine pri reševanju nekaterih nalog na industrijskem področju je bilo v letošnjem letu ne-le veliko, temveč tudi uspešno. Tako je začela obratovati tovarna za proizvodnjo elektrofilitrskih elementov, postavljena je bila nova tovarna, pa čeprav majhna, za izdelovanje gumiranega papirja, tovarna Gorenje se je preselila v Velenje, v teku so zadnja dela pri montaži druge faze šoštanjske termoelektrarne in gotovo je, da bo začela s poskusnim obratovanjem pred rokom. Izvršuje se rekonstrukcija v tovarni usnja v Sošanju; v gradnji je nov kromov oddelek, šoštanjska Ga'anterija je dobila nove stroje, velenjski rudnik lignita izvaja investicije za doseg trimilijonske proizvodnje premoga itd. Siro se Lesno industrijski kombinat v Sošanju (v teku je gradnja nove mizarske delavnice) itd. Močno razširilo se je tudi občinsko komunalno podjetje. Skoda je le, da se je pri svoji dejavnosti preveč usmerilo na izvajanje investicijskih del, kot na gradnjo stanovanjskih blokov, šol in podobno in sprito tega zanemarilo iz-

vrševanje tistih nalog, za katere je bilo to podjetje sploh ustanovljeno. Razveseljiva je ugotovitev, da so bili tudi v obrti doseženi pomembni uspehi. To še posebej velja za mizarsko in mehanično podjetje v Velenju. V načrtu pa so novi obrti frizerske stroke, nadalje krojaška in šiviljska delavnica. Vse to bodo uredili v novih blokih novega mesta ob Paki.

Za razvoj trgovine je bilo letos potrošenih precej sredstev. Velenjska tržnica je dobila nove hladilne naprave. Do konca letošnjega leta pa bo svoje prostore v Velenju uredil tudi celjski »Avtomator«, nadalje so v teku razgovori za ureditev poslovalnice ljubljanske Lesnine. Izvršujejo se dela za ureditev trgovine s sadjem in zelenjavo, delikateso, prodajalno kruha, mlekarne itd. Do konca letošnjega leta morda pa že do konca prihodnjega meseca, bo odprta tudi mesarija z ribarnico, prodajalna tobaka itd. Svoje prostore bo dobila tudi »Mladinska knjiga«. Medtem, ko je šoštanjska Komunalna banka že odprla v Velenju svojo poslovalnico,

se bo najbrž tudi pošta preselila v center Novega Velenja.

Ista stremeljenja za ureditev nekaterih novih trgovskih lokalov zasledujejo tudi v Sošanju. Tu nameravajo urediti tudi lepo prodajalno tobaka in njegovih izdelkov ter s tem v zvezi odstraniti dosežanje lesene barake, ki kazijo zunanjo podobo mesta.

Z otvoritvijo hotela Kajuhov dom v Sošanju je glavno mesto Saleške doline dobilo težko pričakovani gostinski objekt. Nov korak naprej pa bo napravljen prihodnje leto, ko bo odprti prvi hotel v Velenju. Mimo tega imajo v načrtu še ureditev zajtrkovalnice, mlečne restavracije in bifeja.

Prvi pomembni uspehi v kmetijstvu so bili doseženi po zaslugi proizvodnega sodelovanja med kmetijsko združeno organizacijo in proizvajalcem. Določeno smer razvoja pa je osvojilo tudi kmetijsko gospodarstvo Salek. Skrb za proizvodnjo mleka se kaže v gradnji hleva za dve stoje živine. Da bi čim prej realizirali načrt o ureditvi vrtnarije s toplovodnim ogrevanjem, bodo ustanovili ustrezno podjetje v izgradnji. V prvi fazi imajo v načrtu ureditev toplih gred na površini pol hektarja. Za ta dela bodo potrebovali okoli petdeset milijonov dinarjev, ki jih nameravajo zbrati tudi ob pomoči in razumevanju delovnih kolektivov gospodarskih organizacij. Pri nadaljnji gradnji vrtnarije s toplovodnim ogrevanjem pa bo morala sodelovati širša skupnost in ne samo občina, oziroma velenjska podjetja, saj bo ta vrtnarija lahko zalagala z zelenjavo ne-le celjski okraj, temveč tudi širše zaledje.

Letos bo dokončno zgrajena osnovna šola v Velenju, nova šola v Belih vodah pa bo odprla vrata ob začetku prihodnjega šolskega leta. Po dolgem času so se začela tudi dela pri gradnji nove osnovne šole v Smartnem ob Paki. V bližnji prihodnosti bo treba zgraditi še eno šolo v Velenju, več šol pa adaptirati, kot Piesivec, Cirkovce, Sentilj, drugo osnovno šolo v Sošanju itd. V počastitev dneva republike bodo v Velenju odprli tudi dom kulture.

-mb

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 30. septembra

NA SEJI Zveznega izvršnega sveta so obravnavali ugodno gibanje gospodarstva v prvih osmih mesecih leta ter med drugim sprejeli osnutek zakona o tisku in drugih oblikah informacij ter uredbo o poklicni rehabilitaciji vojaških vojni invalidov.

Sobota, 1. oktobra

NA SESTANKU direktorjev republiških zavodov za socialno zavarovanje so ugotovili potrebo po krepitvi kadrov v službi socialnega zavarovanja. Zato so sklenili ustanoviti posebno dvoletno šolo za strokovno usposabljanje kadrov z visjo izobrazbo za to službo.

Nedelja, 2. oktobra

OB IZDAJI novega hrvatskega pravopisa je bil v Društvu književnikov Hrvatske v Zagrebu slovesen sprejem, ki se ga je med drugim udeležil tudi predsednik Sabora Hrvatske dr. Vladimir Bakarič.

Ponedeljek, 3. oktobra

V MARIBORU so na slavnosten način odprli tri nove višje šole: pravno, agronomsko in stomatološko.

Torek, 4. oktobra

NA SEJI Izvršnega sveta LRS so med drugim sprejeli sklep o ustanovitvi okrajnega sodišča v Slovenskih Konjicah.

Sreda, 5. oktobra

V SKOPJU se je začel peti kongres SZDL Makedonije. V imenu Glavnega odbora SZDL Jugoslavije je kongres pozdravil tov. Edvard Kardelj, poročilo o delu SZDL Makedonije med četrtim in petim kongresom pa je podal predsednik Lazar Koliševski.

Mladina na Šmarskem je razgibana

Nekoč so govorili, da na kmečkem Šmarskem ni primernih pogojev za razvoj osnovnih organizacij LMS. Takl izgovori so bili precej jalovi. Odkar se je občinski komite LMS utrdil s profesionalnim sekretarjem, ki ima na širokem področju dovolj dela, so na Šmarskem ustanovili dve novih mladinskih organizacij po vaseh. Prizadevno dejavnost mladine je prikazal na nedavnem sestanku predsednik občinskega komiteja Emil STERNAD. Trenutno je na področju občine 41 mladinskih organizacij. Pravkar pa pripravljajo ustanovitve organizacij LMS še na kmetijskem gospodarstvu »Jelšingrad«, v krojaškem podjetju »Obličica« in gradbenem podjetju v Rogški Slatini. Toliko število organizacij dokazuje, da je na Šmarskem videnjnih precej mladincev v organizacijah, vendar se bodo potrudili, da svoje vrste še razširijo. Prvenstveno pa bodo morali utrditi organizacijsko disciplino, ker mnoge organizacije niso uspeli zbrati članarine.

Na drugi strani pa so ugotovili, da se je 52 mladih ljudi udeležilo delovne akcije na cesti »Bratstva in enotnosti«, odkoder se je vrnilo 30 udeležencev. To je za šmarsko mladino vsekakor lepo priznanje, ki bo vzpodbudilo k dejavnosti še ostalo mladino v organizacijah. Tudi vprašanje prostorov je ugodno rešeno. Na Kozjanskem imajo glede prostorov več težav, pač pa je težko v Rogški Slatini. Predvidevajo pa, da bodo v prihodnjih dneh tudi tu dobili neko manjšo sobico, ki bo vsaj trenutno omilila ovire za delovanje mladinske organizacije.

Ze lani so osnovali v Kozjem in Rogški Slatini neke vrste poverjenstev, ki bi naj olajšali delo občinskemu komiteju na omenjenih področjih, vendar nista uspeli zaživeti, kot so pričakovali. Letos pričakujemo, da bosta živahnije in samostojneje delovali. Občinski komitej pa je razdelil delo še po komisijah, ki se podrobneje ukvarjajo s kmečko mladino, ideološko politično vzgojo, društvenimi vprašanji, šolstvom in delovnimi akcijami. Predvidevajo tudi, da bi organizirali mladinsko politično šolo, vendar morajo najti tako obliko, ki bo ustrezala pogojem na razsežnem Šmarskem.

Uveljavili so se

Splošna ocena enoletnega dela poravnalnih svetov na območju celjskega okraja je več kot zadovoljiva. Petinšestdeset poravnalnih svetov, kolikor jih je bilo izvoljenih, je povsem upravičilo svoj obstoj in delovanje. Zlasti hvaležna je ugotovitev, da so ti sveti napovedali učinkovit boj pravdarstvu, kot značilnemu družbeno škodljivemu pojavu v ekonomsko in kulturno zaostalih predelih. Poravnalni sveti so se pri svojem delu v pretežni večini spoprijeli prav s takimi primeri. Število obravnavanih primerov kaže, da so rešili celo do sedemdeset odstotkov vseh sporov. Med njimi so bili tudi taki, ki so leta in leta netili med sosedi ali prebivalci ene vasi sovraštvo in podobno.

Analiza enoletnega dela poravnalnih svetov pa je tudi pokazala, da bo treba v mnogih primerih povečati število njihovih članov, kajti po trije člani v svetih so le težko zmogli vse primere. Razen tega je praksa pokazala, da bo treba ustanoviti še nekaj novih poravnalnih svetov. Četudi bi jih po delu lahko primerjali s sodišči, vendar poravnalni svet v svoji funkciji ne nastopa kot podaljšana roka rednih sodišč. To so predvsem družbeno politični organi na vasi. Zato je upravičeno mnenje, da naj bi skrb nad delom in sestavo poravnalnih svetov prevzele krajevne organizacije Socialistične zveze. S tem bi dobili ti sveti politično obeležje in širšo osnovo.

ŠE PRIDEM...

Čakalnica je ostala prazna. Zadnji mali pacient je zapustil tudi ordinacijsko sobo šolske zobne ambulante v Celju. Na obeh se mu je videlo, da je prejel strah pred nečim, česar dotlej ni poznal. Z olajšanim srcem je zapustil polikliniko. V njem pa je dozorela odločitev: še pridem...

Na vrsti sem bil jaz. — Kaj pa vi? Tu je šolska poliklinika, za odrasle je vhod na drugi strani poslopja.

— Vem. Niso me prignale bolečine v zobeh (čeprav bi z zobozdravniški posegi ne bili odveč), temveč le radovednost posebne vrste. Novinar sem. Rad bi govoril s šefom ambulante.

Po tem uvodu sva bila s tovariščico Marico Kifnar-Feričevno kmalu sredi živahnega pogovora.

— Pri pregledih zobovja šolskih otrok, je pripovedovala, najdešče naletimo na gnilobo ter anomalijo zob, to je na nepravilno oblikovane čeljusti, kar je posledica različnih škodljivih navad iz najnežnejše mladosti. Zato se naše delo začne že tu, ko moramo zlasti starše opozorjati naj ne pustijo otrokom sesati prstov in gristi svinčnikov... Anomalije in zobne bolezni pri nas, temveč na javni polikliniki, kamor pošljamo po potrebi tudi šolske otroke. Zdravljenje s pomočjo ortodontskih aparatov so si pred vojno lahko privoščili samo petične-

zi, zdaj pa je dostopno slehernemu človeku. Za otroke je pravočasen poseg s temi aparati zelo važen, saj je znano, da je čeljust elastična do otrokovega štirinajstega leta. Zato se da v tem času popraviti še marsikatera napaka.

— Kako in s kakšnimi sredstvi ste napovedali boj gnilobi zob?

— Najprej bi rada omenila fluorizacijo zobovja. Ta akcija pri nas ni rodila zaželenih uspehov. Na največje težave smo naleteli pri starših, saj se je mnogim zdelo odveč plačati okoli tri sto dinarjev za približno tisoč tablet, ki bi jih moral otrok uživati vsak dan skozi celo leto. Pa ne samo eno, temveč več let zapored. Spričo velikih in drugih odgovornih nalog, tudi šole niso mogle, razen izjem, posvetiti tej akciji preveč pozornosti. Zato bo treba še veliko propagandnega dela in prepričati ljudi, da se ta akcija bogato poplača.

Zraven tega smo lani zobozdravstveni delavci celjske občine izvršili pregled in sanacijo šestice učencem drugih razredov osnovnih šol v Celju, Smartnem in Rožni dolini, Svetlini, Vojniku, Sočki, Frankolovem, Črešnjicah in Ljubčini. Pri 782 pregledih učencev, ki imajo 3.128 šestice, smo našli le 40 % teh zob nepoškodovanih, vseh ostalih 60 % pa gnilih. Nepoškodovane vse štiri šestice je imelo le 125 otrok! Odstotek

Kadri in prostori problem sodstva v celjskem okraju

NA ZADNJI SEJI OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU JE O NEKATERIH PROBLEMIH SODSTVA V CELJSKEM OKRAJU GOVORIL PREDSEDNIK OKROŽNEGA SODISČA, TOV. NIKO POGAČAR

Potreba po razširitvi mreže okrajnih sodišč v celjskem okraju ni nova. Ljudski odborniki so se z njo seznanili že lani. Letos se bo uresničil prvi del načrta, po katerem se bo dosedanjim trem okrajnim sodiščem (Celje, Soštanj, Šmarje) pridružilo še enako sodišče v Konjicah. Končno pa bo treba misliti tudi na okrajni sodišči v Zalcu in Mozirju. Da bi stvar premaknili s mrtve točke, so odborniki sprejeli predlog o pripravah za njuno ustanovitve. Tako bodo v obeh krajih imenovali posebni komisiji. Kot kaže, bo treba v Mozirju in Zalcu zgraditi novi poslopji za okrajni sodišči. Del sredstev za ta dela bo okrajni ljudski odbor skušal dobiti iz sklada, ki se zbira na račun sodnih taks.

Kakor potreba po razširitvi mreže okrajnih sodišč, tako se v sodstvu celjskega okraja pojavlja kot zelo pereč problem pomanjkanje pravniškega kadra. Pravniki odhajajo iz sodišč v gospodarske organizacije, ker imajo tam boljše pogoje za višje plačanje. Isto pot ubira tudi pisar-

niško osebje. Z otvoritvijo okrajnega sodišča v Konjicah (delo bi začelo 1. januarja 1961. leta) bi vsa štiri okrajna ter okrožno sodišče v Celju nujno potrebovala deset sodnikov ter tri referente-pravnike. Spričo nezasedenih delovnih mest se število neresenih zadev večja iz meseca v mesec, iz leta v leto. To je problem, ki je edinstven v naši republiki. Kako mu pomagati? Trenutno tako, da bi vsa tri okrajna in okrožno sodišče dobila za nekaj mesecev pomoč od ostalih sodišč, ki niso v takem položaju. Stalna rešitev tega problema pa tiči v popolni zasedbi sistemiziranih delovnih mest. Zraven tega pa bi morali biti zasedeni tudi vse šestnajst delovnih mest za sodne pripravnike pri okrožnem in pri vseh okrajnih sodiščih.

Visoko število neresenih zadev pri rednih sodiščih v celjskem okraju je posledica in zrcalo pomanjkljive zasedbe delovnih mest. V celoti imajo vsa štiri sodišča kar 3908 neresenih glavnih zadev, od tega največ okrajno sodišče v Celju (2207), Šmarje (864) Soštanj (231) in okrožno sodišče (606).

Razveseljiva je ugotovitev, da je Okrajni ljudski odbor Celje, zlasti pa njegovo predsedstvo, ob vsakem času kazalo največje razumevanje za delo in probleme sodišč. Tej pozornosti gre zahvala, da je bilo zgrajeno novo sodno poslopje v Celju, v katerem delata okrožno in okrajno gospodarsko sodišče. Zraven tega je bilo s pomočjo okraja postavljeno novo poslopje za sodišče v Konjicah in prav tako obnovljen sodišče v Šmarju pri Jelšah.

M. B.

Za večjo aktivnost SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Pred kratkim je bil plenem Občinskega sindikalnega sveta v Sošanju, katerega so se udeležili tudi predsedniki tajniki in blagajniki vseh 43 sindikalnih podružnic, kolikor jih je v občini. Na seji so govorili o uspešnosti sindikalnih organizacij v podjetjih. Pri tem so ugotovili marsikatero pomanjkljivost. Spričo tega so sprejeli tudi nekaj sklepov, po katerih naj bi izboljšali delovanje delo. Razen tega se bodo sindikalne organizacije zavzele, da bi povsod in čim prej uvedli nagrajevanje po učinku.

V. S.

gnilobe šestice je bil torej porazen, zlasti še zato, ker so šestice stalni zobje in nimajo mlečnega predhodnika. Tega bi se morali zavedati tudi starši. Visok odstotek karioznih šestic pa je bil porazen tudi zaradi tega, ker smo ga ugotovili pri otrokih, pri katerih so jim ti zobje zrastle šele pred dvema letoma. Šestica namreč običajno zraste v otrokovem šestem letu.

To akcijo smo končali s tem, da smo naredili 1400 plomb. Sredstva zanjo je zagotovil Zavod za socialno zavarovanje. Glede na tako velik odstotek gnilih šestic, bi morali sanacijo teh zob izvajati stalno vsako leto, slehernega otroka pa spremljati najmanj štiri, pet let. Le tako bi ohranili otrokom zdravo tudi ostala zobovje. S tem pa bi prihranili socialnemu zavarovanju težke milijonske izdatke, ki pozneje sle-

M. Božič

Motiv iz Soštanj

POGLED PO SVETU

Nedvomno je pretekli teden za našo zgodovino pomemben, saj se je v njene strani zapisalo ime maršala Tita kot svetovno pomembnega borca za mir. Na govrniškem odru svetovnega parlamenta generalne skupščine OZN je stal mož, ki stoji zadnji dve desetletji v prvi vrsti človeštva. Z bojem za neodvisnost naše države je postal borec za neodvisnost vseh tistih, ki še niso svobodni, obenem pa borec zoper hladno vojno in zoper vojno nasplo. Sprejem, ki ga je doživel v New Yorku, je dokaz da naša politika za veliki svet mnogo pomeni.

Palača OZN je seveda sijajna prilika za neposredne stike med velmoži 96 narodov in držav. Prišlo je res do cele vrste sestankov. Med najvidnejše števimo sestanek med Titom in Hruščevim, med Titom in Eisenhowerom, med Hruščevim in Macmillanom, med Eisenhowerom in Macmillanom, dalje sestanek petih, ki predstavljajo tezo aktivne koeksistence: Tito — Nehru — Naser — Sukarno — Nkrumah. Navzočnost teh v New Yorku je močno utrdila tezo o nujnem pomirjenju sveta in o ekonomskem sodelovanju med razvitimi in manj razvitimi državami.

Marsikaj je tudi motilo vzdušje pomirjevanja. Macmillan je s svojim govorom razočaral. Pričakovali smo, da bo prevzel tradicionalno vlogo med Zahodom in Vzhodom, njegov govor pa je pokazal, da je želel predvsem po-

kazati solidarnost med Veliko Britanijo in ZDA, manj pa mu je šlo za direktno posredovanje za pričakovani sestanek s Hruščevim in Eisenhowerom. Hruščev je izjavil, da bi na tako posredovanje pristal in da bi z Eisenhowerom govoril brez oziroma vohunjskega letala. Sovjetski načrt o popolni razorožitvi je sicer lep, ZDA pa vidijo v njem možnost, da bi SZ dobila premoč. SZ ne pristane na nadzorstvo, Zahod ne pristane na popolno razorožitev brez poprejšnjega nadzorstva. Ta partija se ne premakne nikamor.

V Zahodni Nemčiji ta položaj razmeroma prožno eksploatirajo. Adenauer je proti vsaki razorožitvi in se zanaša na orožje, ki naj prinese njegovi politiki uspeh. Hitlerjevski general Speidel, sedaj atlantski vojvoda, izjavlja, da je treba atlantsko obrambo prenesti na Vzhod do meje SZ. To je grožnja, ki je ni mogoče spraviti v soglasje z razorožitvenimi načrti Zahoda. Macmillan je to Speidlovo tezo indirektno podprl. Anglija ni tega v zgodovini prvič storila v svoji klastični politiki do kontinenta. Poljaki, ki so na te stvari najbolj alergični so seveda energično protestirali proti nemškemu revanšističnim težnjam, ki prihajajo na dan tudi v nevtalni Avstriji. Generalna skupščina OZN je poslušala tudi deklaracijo alžirske vlade in njeno zahtevo po referendumu. Za svetovno javnost velepomembno je dejstvo, da se je 180 vidnih kulturnih delavcev izreklo zoper vojno v Alžiru, med njimi Sartre.

Razorožitev sveta je gotovo najtežji problem. Težava ni samo v razpustitvi vojske, v uničenju orožja in štabov, težava je tudi v miselnosti močotveč, trgovcev s smrtjo, vojaških koncernov, v delnicah, ki takoj poskočijo, če se svetovni položaj poslabša. Kmalu bo preteklo dve leti, odkar so sedle tri velike države za zeleno mizo in imele dolejš 247 sej o razorožitvi. Ze število samo seje, v kakšni zagati svet stoji.

T. O.

V štirih letih

Z REDNE TISKOVNE KONFERENCE V CELJU — IZPOLNITEV PETLETNEGA PERSPEKTIVNEGA PLANA CELJSKE OBČINE V ŠTIRIH LETIH

V ponedeljek je bila pri ljudskem odboru celjske občine redna tiskovna konferenca. V osrednji točki je predsednik Franc Rupret analiziral izpolnjevanje petletnega perspektivnega načrta, ki bo izpolnjen leto dni pred rokom.

Glede na realizacijo družbenega bruto proizvoda v zadnjih treh letih (petletni plan je bil dosežen s 97 %) ter na osnovi uspehov v prvem polletju letos in končno predvidevanj do konca letošnjega leta, bo petletni perspektivni načrt celjske občine do leta 1965 dosegel v štirih letih, temveč celo presežen za 8 do 10 %. Znatna presaganja, razen v kmetijstvu, kjer se predvideva izpolnitev petletnega načrta v štirih letih z 90 %, izkazuje vse panoge. To sicer ustvarja dejstvo, da so bile n. pr. v gostinstvu, gradbeništvu, prometu itd. izpolnjene vse naloge in da ni več problemov. Predvidene naloge so res bile izpolnjene, toda ostala je še vrsta nerešenih vprašanj, s katerimi se bo treba spoprijeti v najkrajšem času. Najbolj zgovoren dokaz za to je promet, ki izkazuje sicer 25-odstotni presežek, toda nazadnje temu vemo vsi, da bo treba zlasti pri avtobusnem se marsikaj napraviti, da bomo lahko izrekli zadovoljivo oceno. Podobne misli se porajajo tudi ob ugotavljanju preseženih planskih nalog na ostalih področjih, kot gradbeništvu, obrti, komunali itd. Največji odstotek preseženega petletnega načrta izkazuje trgovina. Ta porast pa je v prvi vrsti zasluga Kovinotehne, ki je znatno presežala planska predvidevanja.

V kmetijstvu bo petletni plan izpolnjen prihodnje leto, torej v roku. Zaostanek za ostalimi panogami je razumljiv, saj je občina šele v zadnjem času nakazala kmetijstvu novo pot in dočela smer razvoja tudi združenemu kmetijskemu gospodarstvu.

Značilen pokazatelj petletnega plana je realizacija investicij. V celoti bodo investicije do konca letošnjega leta izpolnjene s 60,5 %, oziroma v gospodarstvu s 57 % ter negospodarske s 66 %. Z te številke kažejo, da je ljudski odbor bolj pospeševal izvajanje negospodarskih investicij, kot gospodarskih. Slednje pa so na splošno zaostale tudi zaradi tega, to se posebej velja za industrijo, ker podjetja niso pravočasno preskrbevala investicijskih programov itd.

Do konca letošnjega leta bodo investicije v industriji izpolnjene s 50 %, v kmetijstvu 47, gozdarstvu 87, gradbeništvu 112, prometu 100, trgovini 60, gostinstvu 38 in v obrti 68 %. Medtem, ko tiči vzrok za zaostanek investicij v industriji v zakasnelem začetku rekonstrukcij, se

bo stanje v kmetijstvu še do konca leta izboljšalo, občutno pa popravilo v prihodnjem obdobju. Izpolnitev plana v prometu kaže, da so bile naloge premizno postavljene. Tudi v gostinstvu bo znaten korak naprej storjen do konca leta, zlasti pa drugo leto. Tu mislimo na začetek dela obrata za družbeno prehrano, na hotel itd.

Zelo neenakomerno so se izvajale negospodarske investicije, predvidene v petletnem planu. Najnižji odstotek (17) bo dosežen pri kulturi in prosveti. To pa zaradi tega, ker je bila v to obdobje predvidena že gradnja velike dvorane, Edini presežek izkazuje zdravstvo in social-

no varstvo. Zadovoljivo pa je stanje pri gradnji stanovanj, saj bo od 1500, predvidenih v petih letih, že letos zgrajenih 1370. Kritično pa je stanje pri komunali. Medtem, ko je z regulacijo Savinje mesto rešeno poplav, pa so nastopili novi problemi, ki so prav tako težki in pereči. Zdj stopa v ospredje zahteva po gradnji vodovoda. To je imperativ, ki ga ni mogoče odlašati na poznejši čas. Najpoznejše v dveh letih mora biti ta problem rešen, sicer bo mesto preveč boleče občutilo pomanjkanje vode. Nekaj podobnega se dogaja s celjsko kanalizacijo, zlasti pa s tisto ob Dečkovem naselju. Tudi tu so dela neodložljiva. Občina bo začela ta problem reševati takoj po novem letu.

V nadaljevanju konference je načelnica oddelka za zdravstvo in socialno varstvo Ljuba Skrlj seznanila novinarje z izvajanjem petletnega programa s področja varstva družine.

M. B.

Črne gradnje in še kaj

Ob koncu preteklega tedna je zasedal svet za gradnje in komunale zadeve občinskega ljudskega odbora Celje. Sprito pomembnosti te seje je zasedanje vodil predsednik občine Franc Rupret. Razpravljali so o predlogu perspektivnega plana za obdobje od leta 1961 do leta 1965, zraven pa še nekatere interesantne probleme. Med najaktualnejše vsekakor sodi vprašanje divjih gradenj, o katerih je pred časom že razpravljala občinska ljudska skupina.

Gradnje stanovanjskih hiš v Celju segajo v mestno ožje območje, razširjajo pa se tudi po okoličih. Istočasno pa zavzemajo vse večji obseg. Tako je sedaj registriranih kot »črne gradnje« 65 stanovanjskih hiš, 27 stanovanjskih barak, 4 lesene barake, ki služijo za stanovanja, 8 gospodarskih poslopij, 6 drvarnic, 2 garaži in 18 prizidkov k že zgrajenim hišam, ki so imele ustrezna gradbena dovoljenja, vendar ne za prizidek.

Cani sveta za gradbene in komunale zadeve so imenovali dve komisiji, ki bosta natanko proučili te probleme. In sicer tehnično in socialno. Tehnična komisija bo pregledala vse stavbe, ki so zgrajene brez ustreznega dovoljenja in na podlagi natankega pregleda predla-

gala ali naj poslopje ostane ali se poruši in deloma ali pa celo vsa stavba.

Druga, socialna komisija bo sodelovala s tehnično, vendar bo njena naloga precej odgovornejša. Pregledati bo morala, kako živijo ljudje v teh zasilnih bivališčih, ugotoviti možnosti, da jim preskrbijo nova stanovanja in predlagati ustrezne ukrepe, ki bodo seveda za vsak posamezen primer različni.

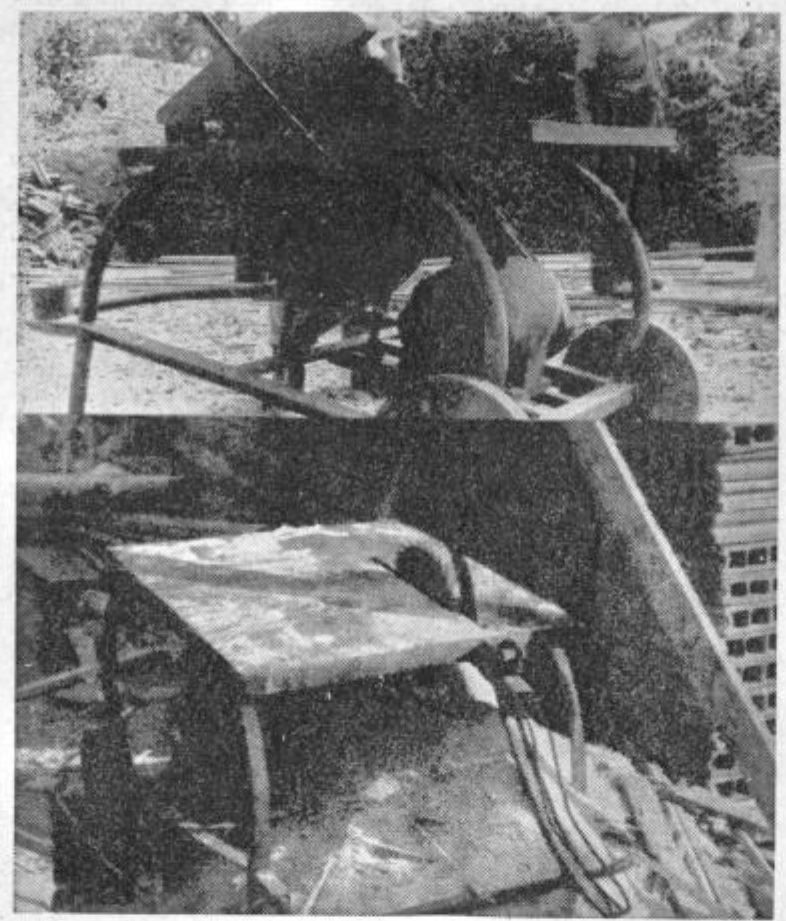
Zanimiva je tudi druga analiza črnih gradenj v Celju. Ta nam pove, da so brez gradbenega dovoljenja gradili stavbe: 94 delavcev, 15 uslužbencev, 11 upokojencev, 5 kmetov in 5 samostojnih obrtnikov.

Kaže torej, da se k črnim gradnjam najbolj nagibajo delavci, preseneča pa tudi številka 11 upokojencev.

Svet je to zadevo temeljito proučil in sodijo, da bo vsekakor v Celju potrebno, če ne zaradi drugega iz higienskih razlogov, podreti nekaj stavb. To najprej velja za naselje »Abesinija«, kjer bodo morali podreti večino divje zgrajenih stavb. Nekaj stavb pa bo potrebno podreti tudi v Zavodni in v Lokrovcu.

Zanimivo bo, kakšno stališče bo do teh problemov zavzel občinski ljudski odbor. O razpravi v zvezi s tem problemom na zasedanju obeh zborov občinskega ljudskega odbora bomo poročali v naslednji številki.

Stroji, ki režejo prste

Prst, dva, tri, celo roko mu je odrezalo. Iz dneva v dan iz meseca v mesec ista pesem. Nekateri ljudje delajo pri strojih tako, kakor da bi imeli rezervne prste. Letošnja polletna bilanca o poškodbah pri delu nam je ponovno s cel roko, ne le s prstom pokazala resen problem premajhne zaščite rok zaposlenih delavcev.

Med lesnoobdelovalnimi stroji je najbolj v uporabi krožna žaga. Za ta in podobne stroje kakor tudi za varno delo na njih so posebni predpisi — seveda predpisi, ki bi jih moral upoštevati tisti, ki take stroje izdeluje, pa tisti, ki je odgovoren za to delo in delavec, ki uporablja tak stroj.

Kljub temu, da je bilo o tem že veliko govorjenega in napisanega, so pri nas še vedno podjetja, ki take pomanjkljivo zaščitene stroje izdelujejo, kjer odgovorni inženirji in tehniki ne poznajo ali nočejo vedeti za predpise o varnem delu. Še vedno so podjetja — nakupovalci, ki verjetno niso veliko slišali o tem, da so oni odgovorni za to, da bo nabavljeni stroj tak, da bodo ljudje, ki delajo pri njem tudi varni pred poškodbami.

Poseben problem pri tem je vzgoja ljudi, ki so zadoženi za to delo. Ni vsak za vsako delo, še posebej ne, če nima potrebnega znanja in prakse in če nad izvajanjem dela ni potrebnega nadzorstva.

varni, ki ga izdelujejo. V zadnjih letih pa so slad morali celo uvažati, ker ga je primanjlovala na domačem trgu. Razen tega bi morali povečati tudi varilnico in kleti. Z rekonstrukcijo, ki bi jih veljala 277 milijonov din, bi povečali proizvodnjo še za 40.000 hl piva.

Uspehi, ki so jih v zadnjih letih dosegli v proizvodnji ter tudi na področju družbenega standarda, saj so zgradili že nekaj stanovanj in uredili menzo, kjer se dnevno hrani 70 ljudi, kažejo, da bodo v laški pivovarni postopoma in skladno z razpoložljivimi sredstvi uresničili program rekonstrukcije, ki ga je sprejel delavski svet.

-ma-

Ničemur ni namenjen

(Posebno brezlično poročilo)

Logarska dolina. Planinski dom Planinskega društva Celje. Nedelja, 28. avgusta med tretjo in četrto uro popoldne.

Sem, v Planinski dom je danes po čudnem naključju zašla mala skupina ljudi iz Celja. Sedla je v eno izmed štirih sob za neko mizo in ko je že sedela, je opazila, da so na sosednjih mizah stoli in da natakarske pospravljajo oziroma pometajo. Skupina je debelo gledala, nato pa so ji povedali, da je podoben položaj tudi v sosednjih sobah.

Natakarske metle je vse bolj lezla proti mizi, za katero so sedeli ljudje. Nekdo je vprašal natakarske, če je pri njih nemara v navadi, da pometajo takrat, kadar imajo goste. Prišla je natakarska in ko so ji razložili, da bi lahko pometli in pospravili najprej eno sobo, kamor bi se ti preselili, jih je ta začudeno pogledala ter rekla: »Ta stvar ni tako enostavna.«

Natakarske je »pripometel« do mize. Gostje se niso hoteli dvigniti, marveč so razširili noge, da njegova metla ne bi mogla pod mizo. Tedaj pa je metla pričela suvati vanje (namreč v njihove noge), prah se je drigol in sedal na jedačo in pijačo. Natakarske je še pojasnila, da mora biti do šestih vse pospravljeno, kajti takrat pridejo njihovi stalni gostje na večerjo. Ko je neki nestalni gost vprašal, če je Planinski dom namenjen predvsem stalnim gostom, je ta odvrnila: »Ničemur ni namenjen.«

Gostje so se seveda smejala, kajti pometalna akcija in sploh vse je bilo zares smešno. Ko so pospravili mizo, kar je bilo na mizi — ob vzpodbujanju metle — so se dvignili (nakar je natakarske metla hlastno planila pod mizo) ter zaželeli Planinske-mu domu čim več stalnih gostov.

**ČITAJTE
CELJSKI TEDNIK**

DOMAČA IN UVOŽENA

MOŠKA ŽENSKA IN OTROŠKA

Automotori

IZ URBANISTIČNEGA NAČRTA MESTA CELJA

Celje - danes, jutri

UREDITEV PROMETA

Celje leži na sečišču najvažnejših prometnih poti, prav tam, kjer prehaja Savinjska dolina le še v ozko sotesko. Tu se križa cesta Ljubljana—Maribor s cesto Rogaska Slatina, od južne železnice Trst—Dunaj pa se odcepi proga proti Velenju in Dravogradu ter blizu Celja tudi proti Rogški Slatini.

Železniški promet

Da je bilo važno vzpostaviti zvezo z morjem in z južnim Balkanom, potokom nam potrjuje to, da je železnica stekla skozi Celje že zelo kmalu, komaj 21 let po tem, ko je bila zgrajena prva železnica v Angliji. Do danes je Celje in njegova neposredna okolica zabeležila tolikšen razmah v industriji, da tudi sedanja zmogljivost celjskega železniškega vozlišča ne ustreza več. Povečanje vozlišča na nam poleg tega narekuje tudi vedno večji tranzitni

promet, silen razvoj velenjskega rudnika in tovarni promet, ki je odraz vedno večje proizvodnje industrije. — Tovarni promet še vedno stalno narašča, potniški pa bo bržkone počasi stagniral. Celje ima izmed slovenskih krajev še največ tudi osebnega prometa, kljub temu, da so avtobusne zveze elastične in da je vožnja z vlakom tudi dražja.

Urbanistični načrt je vse navedeno upošteval in predvidel naslednje elemente za ureditev železniškega prometa: izgradnjo razširjenega in loco tovarnega kolodvorja s potrebnimi skladišči in novimi kurilniškimi napravami, izpeljavo prog skozi mesto tako, da te ne bodo ovirale niti razvoja mesta, niti prometa v mestu. Na osnovi teh elementov je urbanistični načrt predvidel lokacijo za novi razširjeni kolodvor vzhodno od Cinkarne, od železniškega mostu čez Voglajno do zavoja proge proti Teharjem. Savinjska železnica predstavlja na sedanjem

mestu oviro, saj križa ceste. Po urbanističnem načrtu pa naj bi bila trasa na južnem bregu Savinje, kar bi sicer zahtevalo dva mosta in krajši tunel pod Miklavžkim hribom, vendar pa bi progla tako ne ovirala cestnega prometa, ker bi imela od drugega mostu na Bregu do potniškega kolodvorja manjši vzpon. — Sedanja lokacija potniškega kolodvorja ne ustreza, ker ne omogoča speljave magistrale sever-jug, poleg tega pa nima avtobusna postaja dovolj velikega prostora za promet, ki jo dnevno obremenjuje. Osební kolodvor naj bi bil zato po novem načrtu premaknjen proti severu k ovinku sedanje proge proti regulirani Voglajni. Načrt predvideva novo železniško postajo v loku z radijem 1 km. Takšen način postavitve naj služi preurejenemu železniškemu prometu, ko bodo skozi Celje mnogo pogostejše vozili kratki vlaki, ki bodo vozili tudi točno po določenem voznem redu. Ta lokacija pa bi ustrezala tudi zaradi tega, ker bi bil kolodvor tako v neposredni bližini porajajočega se novega kulturnega in poslovnega centra mesta, obenem pa je v neposredni bližini industrijske cone in stano-

vanjskih sosesk. Ta lokacija železniške postaje pa ustreza tudi s tega stališča, da bi se z regionalno ureditvijo porazdelila naseljenost tudi v bližnjih krajih, kar bo povečalo dnevni dotok prebivalstva iz teh krajev, lega kolodvorja pa jim bo približala poslovno, kulturno in industrijsko cono mesta.

Cestna mreža

V Celju se križajo ceste Maribor—Zidani most in Ljubljana—Rogaška Slatina majone v obliki križa s kraki sever — jug, vzhod — zahod. Prehod na te smeri pa je danes speljan malo ne skozi center mesta in je to zelo neprimerno. Te prehode je treba urediti in tako omogočiti bolj varen in hitrejši dohod v mesto, do industrijskega centra in industrijskih naprav. Pri tem pa morajo vpadnice omogočiti čim hitrejši in neoviran prehod v mesto, in ne smejo križati omejenih magistral. Sedanja cestna mreža je podana z zgodovinskimi razvojem Celja, ko se vse vpadnice koncentrirajo v starem mestnem jedru. Sedanje vpadnice zahtevam po varnem in hitrem prometu ne ustrezajo več, ker

imajo zaradi goste zazidave in ozkih grl mnogih ovir. Poleg tega po teh vpadnicah skoraj ne poteka tranzitni promet, ampak ima večina vsega prometa po vpadnicah cilj in izhodišče v mestu. Mreža magistral bo zaradi vsega tega tekla po štirih glavnih smereh takole: magistrala vzhod-zahod naj teče po trasi sedanje Savinjske železnice od Levca do gabske vojašnice in dalje po Leskoškovi ulici. Magistrala sever-jug pa se pri isti vojašnici umakne proti vzhodu mimo bodoče železniške postaje na savinjski most. Križišče obeh magistral je na naravnost idealnem prostoru v neposredni bližini industrijske cone, poslovnega in kulturnega centra in nedaleč od predvidene železniške postaje. Po vpadnicah, torej po Ljubljanski, Kersnikovi, Mariborski, po cesti na Polue in po Leskoškovi ulici naj bi vozila mestna prometna sredstva. Za oskrbovanje sosesk pa naj bi služile tako imenovane servisne ceste. Vzporedne ceste naj bi bile speljane po obstoječih podeželskih cestah in bi služile mešanemu prometu. Kolesarske steze in steze za mopediste sledijo vpadnicam, jih križajo v podvozhjih in

povezujejo stanovanjske soseske z industrijsko cono in mestnim jedrom. Za neoviran promet predvideva urbanistični načrt nujno ureditev pešpoti skozi mirne predele sosesk do preskrbovalnih centrov, avtobusnih postaj, šol in podobnih objektov. Povezavo med štirimi stanovanjskimi kraki naj vzdržuje preurejena Dečkova cesta.

Avtobusna postaja

Pomen avtobusnega prometa je v zadnjih letih tako porasel, da je postajališče namenil urbanistični načrt prioriteten položaj. Ta naj bi omogočal neoviran in hiter prestop na vlak. Lokacija za novo postajo je nasproti nove železniške postaje in ustreza. Ob tej postaji naj bi bil po urbanističnem načrtu tudi večji parkirni prostor.

Letalski promet

V skladu z razvojem moramo predvidevati tudi razmah letalskega prometa, posebej potniškega. Lokacija sedanjega letališča ustreza, steza pa naj bi po načrtu imela smer zahod-severozahod. Dolžina steze naj bi bila 1700 m, kar bi ustrezalo manjšim potniškim letalom.

Odgovor na vprašanje:

Kaj je z oddelkom ESS v Velenju

Svet za šolstvo pri OLO Celje je na svoji redni seji, ki je bila dne 3. sept. 1960, obravnaval predlog Ekonomske šole v Celju za ustanovitve posebnega oddelka Ekonomske šole za odrasle v Velenju. Z ustanovitvijo tega oddelka se je strinjal tudi šolski odbor Ekonomske šole v Celju, pridržal pa si je pravico, da skupno z ravnatelstvom šole in profesorjskim zborom sodeloča pri imenovanju predavateljskega kadra na novo ustanovljenem oddelku.

Svet za šolstvo se je z navedenim predlogom strinjal pod pogojem, da je treba predhodno urediti vprašanje predavateljev, organizacije pouka, povezavo oddelka z matično šolo in zagotoviti vsa potrebna finančna sredstva za nemoten potek dela.

Ko je nekaj dni za tem zastopnik Delavske univerze iz Velenja na Odseku za šolstvo OLO Celje podrobneje obrazložil možnosti za ustanovitve tega oddelka in zagotovil, da bodo poučevali na oddelku strokovno usposobljeni predava-

telji, je dobil naročilo, da lahko z rednim delom na oddelku takoj pričnejo, status oddelka in način povezave oddelka z matično šolo pa bo Svet za šolstvo uredil v najkrajšem času. Svet za šolstvo je to uredil o tem obvestil predstavnike občine Soštanj in smatral, da je zadeva z ustanovitvijo oddelka tudi urejena.

Da bi se ustvarila potrebna povezava med matično šolo in oddelkom v Velenju, je bil sklican ožji posvet med prizadejimi, na katerem je bil določen datum pričetka pouka in so bila urejena tudi ostala organizacijska vprašanja.

Svet za šolstvo vsestransko podpira iniciativo za organizacijo raznih oblik izobraževanja odraslih, vendar pa mora imeti jamstvo, da bo izobraževalno delo v oddelkih za odrasle res kvalitetno in smotno.

Svet za šolstvo OLO Celje

V ZVEZI S TEM CLANKOM ODGOVARJA POMOČNIK DIREKTORJA EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE V CELJU

Ekonomska šola v Celju in njeni problemi

Kapacitete Ekonomske šole v Celju ne ustrezajo več potrebam celjskega gospodarskega področja, ker potrebe po srednjih gospodarskih kadrih naraščajo mnogo hitreje, kot pa se večja števila naših absolventov. Šola je pretesna, učilnice premalo, kabinetov ni in zadnji dve leti moremo sprejemati v glavnem le odlične in prav dobre dijake, najmanj pa dva, celo za tri oddelke pa jih šola letno odkloni. Kakšne so potrebe v gospodarstvu, živo občutimo zadnji mesec pred zaključkom šolskega leta, ko se uprava šole spremeni skoraj v posredovalnico za delo, ko moramo na desetine vprašanih po absolutnih dani le negativni odgovor. Nešteti razočarani starši, ki ne morejo vpisati otrok v šolo, neljubim prizorom, ki se v zvezi s tem dogajajo ob vpisu in potrebi našega gospodarstva po kadru, bo v neki meri zadosteno, če bo uspelo v prihodnjih dveh letih povečati obstoječi objekt s prizidkom, ki bi povečal prostorninski fond šole za ca. 50 %. Lokacija za prizidek je odobrena, projekti so v izdelavi in če bo okrajni ljudski odbor z istim razumevanjem kot doslej zagotovil nadaljnja potrebna sredstva, bo položaj šole v letu 1962 v glavnem rešen. Lokacija same šole res ni najboljša, ker je v izredno hrupnem okolju, je pa ta oblika hrupa s prizidkom še najhitreje izvedljiva in še najbolj ekonomična sprito relativnih skromnih sredstev, s katerimi razpolaga okraj za negospodarske investicije.

Vzporedno s povečanjem števila učilnic se bo moral nujno povečati tudi profesorjski zbor, ki je že za današnje prilike premaloštevilni. Kljub prizadevanju ne moremo rešiti zadovoljive zasedbe po ekonomistih, ki jih je v celjskem okraju na splošno dosti premalo. Šola posebej pa znanje ni stimulaturna, ker so prevelike razlike med osebnim dohodkom tistih ekonomistov, ki so v gospodarstvu in teh, ki se vztrajajo v prostevit. Specialnostni dodatek za ekonomiste in pravnike na šoli, ki se bo na osnovi republiške uredbe in sklepa okrajnega ljudskega odbora izplačeval od 1. septembra t. l. dalje bo, kot upamo, položaj vsaj delno popravil. Profesorji na šoli so angažirani do maksimuma, posebno, ker poleg rednih oddelkov poučujejo še v popoldanskem času v oddelkih za odrasle v Celju in Zalcu.

Ker je ravno na področju izobraževanja odraslih prišlo do določenega nesorazmerna pri ustanavljanju oddelka za odrasle v Velenju, bo primerno in potrebno, da povemo svoje misli o organizaciji teh oddelkov izven sedeža matične šole.

Ugotavljamo, da so interesi za šolanje odraslih relativno večji v nekaterih krajih izven Celja, kot v Celju samem, za kar imajo zaslugе nekatere aktivne delavske univerze in posamezna podjetja, ter ustanove, ki nagovarjajo svoje zaposlene, da se oddelčijo za nadaljnje šolanje. Pri šolanju odraslih se prepletata dva elementa: družbeni, ki hoče dvigniti s to obliko izobraževanja splošno nivo znanja svojih državljanov, in interes posameznika, da bodisi opravi

akademskega slikarja Zavočarja je bila slabo obiskana. Na tem polju bo potrebno še potrpežljivo delo. Predavanja o umetnosti so se lani že obnesla in jih bodo prirejali tudi letos.

Klubske življenje ima v Velenju vse materialne pogoje, vendar še ni šola dovolj v širino. Razvijanje te oblike dela Svobode bo ena od glavnih nalog v bodoči sezoni. Lani so se v klubskih prostorih zbirali člani šahovske sekcije, člani literarnega krožka in tam so priredili tudi razstavo. Vendar bo treba v klubu poleg televizije, ki danes v glavnem priteguje publiko, najti še nove oblike dela.

Na letni konferenci je bilo še predmet razprave je veljal uresničevanju resolucije Zvezne ljudske skupščine o strokovnem izobraževanju. Na posvetu so ugotovili, da imamo na območju celjskega okraja precejšnje število dobro organiziranih strokovnih šol, ki bodo lahko v najkrajšem času prevzele funkcije in naloge tako imenovanih šolskih centrov za strokovno izobraževanje za posamezne gospodarske panoge. Naziv šolski center bo lahko dobila tista ustanova, ki bo skrbela tako za strokovno izobraževanje mladine, kot tudi odraslih in kjer bo pouk organiziran vsaj v dveh stopnjah, na primer za kvalificiranje in visokokvalificiranje delavcev. Tak šolski center bo imel pravico javnosti ter bo izdal diplom o tako imenovanih družbeni verifikaciji strokovnega znanja, dočim bodo podjetja predvsem usposabljalja svoje delavce za posamezna delovna mesta v samem podjetju.

Med strokovnimi šolami, ki bodo že v letošnjem šolskem letu prilagodile svoje delo potrebam centra, lahko naštejemo vajensko šolo Borisa Kidriča v Celju, Industrijsko metalurško šolo v Storah, Rudarsko šolo v Velenju, Kmetijsko šolo v Sentjurju itd., dočim je to na celjski Trgovski šoli že od lanskega leta urejeno, ker je poleg šole za kvali-

ficirane delavce v trgovini že delala tudi poslovodska šola. Za industrijske šole se predvideva dvostopenjsko izobraževanje v tej smeri, da bi absolvent oddelka za kvalificirane delavce nadaljeval študij v tretjem letniku srednje tehniške šole. Tako ureditev zlasti priporočajo za Industrijsko kovinarsko šolo v Celju.

Za izvršitev vseh nalog, ki čakajo nove šolske centre za strokovno izobraževanje, pa bo potrebna vsa pomoč gospodarstva in družbenih organov, zlasti za redni in strokovno usposobljeni predavateljski kader. Pomembnost izobraževanja v naših strokovnih šolah naj poudarja med ostalimi tudi podatek, da je v šolskem letu 1960/61 vpisanih v teh šolah nad tri tisoč mladih učencev.

Med strokovnimi šolami, ki bodo že v letošnjem šolskem letu prilagodile svoje delo potrebam centra, lahko naštejemo vajensko šolo Borisa Kidriča v Celju, Industrijsko metalurško šolo v Storah, Rudarsko šolo v Velenju, Kmetijsko šolo v Sentjurju itd., dočim je to na celjski Trgovski šoli že od lanskega leta urejeno, ker je poleg šole za kvali-

ficirane delavce v trgovini že delala tudi poslovodska šola. Za industrijske šole se predvideva dvostopenjsko izobraževanje v tej smeri, da bi absolvent oddelka za kvalificirane delavce nadaljeval študij v tretjem letniku srednje tehniške šole. Tako ureditev zlasti priporočajo za Industrijsko kovinarsko šolo v Celju.

Za izvršitev vseh nalog, ki čakajo nove šolske centre za strokovno izobraževanje, pa bo potrebna vsa pomoč gospodarstva in družbenih organov, zlasti za redni in strokovno usposobljeni predavateljski kader. Pomembnost izobraževanja v naših strokovnih šolah naj poudarja med ostalimi tudi podatek, da je v šolskem letu 1960/61 vpisanih v teh šolah nad tri tisoč mladih učencev.

Prijateljstvo se pogloblja

V skladu z nadaljnjo krepitvijo sodelovanja prijateljskih mest Celja in Kalisza se je te dni mudila pri nas skupina kaliziških arheologov. Obiskali so celjski muzej in razna izkopavanja ter kulturne spomenike v Celju in okolici. Ob tej priliki so se dogovorili o konkretnih oblikah tesnejšega sodelovanja na področju arheologije in o izmenjavi izkušenj, kakor tudi o medsebojni zamenjavi znanstvenih izsledkov. Vodja te tričlanske skupine iz bratske Poljske je napisal za naš list pri-spevek, ki ga objavljamo.

Da sta Kalisz in Celje navezala prijateljske slike, ni naključje. Zgodovina obeh mest odraža važnejše dogodke iz jugoslovanske in poljske preteklosti, iz katere izrazito izstopa ena najznačilnejših potez vseh slovanskih narodov: ljubezen do svobode in pripravljenost braniti jo tudi za ceno največjih žrtev.

Obisk tričlanske skupine kaliziških arheologov odpira etapo delovnih stikov med prijateljskimi mesti. Ka-

Celje, je seveda razumljivo. Do oddelane slovanske dežele so prodorale edine odprave trgovcev, ki so v zameno za baltiški jantar, kože krzno, poljske in gozdne prideleke prinašali srebrne novce in lepe izdelke iz srebra ali iz stekla. »Jan-tarjeva« trgovska pot, vodeča čez Kalisio — Kalisz, je posebno močno povezala to področje Poljske z rimskim imperijem in njegovo kulturo. Prav oddaljena rimska doba odpira

Pogled na Kalisz

lisz in Celje sta ponosna na svojo preteklost in s pieteto čuvata spomenike svoje kulture. V rimski dobi, ko je bila Celje važno središče gospodarskega in političnega življenja, se Kalisz ni bilo mesto v današnjem pomenu besede. Naša Kalisija, ki jo v polovici II. stol. naše ere omenja Ptolemej, se nanaša, kakor potrjujejo arheološki in jezikoslovna raziskovanja — na skupino slovanskih naselij — vasi, požejenih nad reko Prosno v obsegu današnjega Kalisza in okolice. Kalisza — ta pra Kalisz je bil podobno kakor Celje važno gospodarsko močno razvito naselje, kar najlepše dokazuje navedba, ki jo je zapisal Ptolemej. Nobeno drugo poljsko mesto se ne more postaviti s tako nespornim rojstnim podatkom, segajočim v čase rimskega imperija. Ime Kalisija, ki izhaja iz nekdanjega izraza za močvirje — kal, prepričljivo dokazuje neprekinjeno stalnost slovanske naseljenosti na poljskih tleh. V davnih časih »Kalisia«, v srednjem veku piastovski »Castrum Calis« in sedanji Kalisz (Kalisz), to so neovrgljivi dokazi, da je to blizu 2000 let staro poljsko mesto naseljevalo slovanski živelj, s svojim vztrajnim delom postavljajoč temelje njegovi kulturi.

Pomanjkanje rimskih spomenikov v Kaliszu, s kakršnimi se ponaša

možnosti plodnega sodelovanja arheologov Kalisza in Celja, ker nam prepušča skupen cilj: skrb za spomenike preteklosti in razvijanje plemenite zgodovinske vede. To sodelovanje obsega tudi skupna raziskovanja slovanske kulture, metodiko dela na terenu in probleme konzervacije spomenikov.

Kalisz in Celje pa nista povezana samo s tradicijami iz rimske dobe. Obe mesti sta doprinesli težke žrtve v času vojne in okupacije, kar pa ni moglo zomiti odpora naših ljudi in jih omajati v borbi za svobodo in za pravico, do razvijanja svoje lastne kulture.

Vsem prijateljem Poljske in Kalisza s predsednikom okraja Jeranom na čelu, kakor tudi sodelavcem celjskega muzeja in vsem prebivalcem prijateljskega mesta Celja naj mi bo v tej skromni obliki dovoljeno izraziti globoko zahvalo, da nam je bilo omogočeno spoznati lepote Jugoslavije in se seznani z važnimi problemi in izkušnjami v borbi za lepše življenje. Potrudili se bomo, da bo naše sodelovanje prispevalo svoj delež veliki stvari dobrega medsebojnega poznavanja in krepitvi prišrnkega prijateljstva.

Krzysztof Dabrowski
vodja Arheološke postaje
v Kaliszu

Spodbudna konferenca

Svoboda v Velenju je imela te dni letno konferenco, povezano z jubilejem desete obletnice društva. Po skrbno pripravljem kulturnem programu, na katerem so sodelovali moški in ženski pevski zbor, rudarska godba na pihala ter zabavni orkester, so prebrali svoja poročila predsednik, tajnik in blagajnik društva. Poročila so pokazala delo v preteklem obdobju in vlogu, ki jo je Svoboda imela na kulturno-prosvetnem polju v novem Velenju. Pokazala pa so tudi, posebno diskusija o poročilih, pomanjkljivosti v dosedanjem delu. Propaganda za razne prireditve je bila pomanjkljiva in zato je bil obisk sorazmerno majhen. Svoboda se je prav tako borila, da bi se otrsela ozkost in da bi pritegnila v svoje delo čim več prebivalstva, posebno mladine.

Tovariši iz dramske sekcije so bili mišljenja, da nimajo dovolj kontakta s publiko. Zaradi tega so sklenili, da bodo uvedli po predstavah »razgovor s publiko«, ki naj bi omogočil konstruktivno kritiko.

Pevski zbori so pokazali mnogo volje in dosegli lepe rezultate v svojem delu kljub temu, da so bili zaposleni z raznimi proslavami. Najmlajša je po svojem sestavu godba na pihala, ki ima vsega 10 starejših godbenikov, kateri postrvalno prenašajo svoje znanje na mladino.

Oddelke občinske glasbene šole v Velenju dela mimo Svobode, kar posebno otežkoča razvoj zabavnega orkestra, ki je lansko leto začel z delom. Glasbena šola se namreč drži samo klasičnih instrumentov. Lutkovna sekcija ima lepe prostore za svoje gledišče v zgradbi Delavske univerze. Plodno delo v lanskem letu objavlja uspehe tudi v bodoči sezoni.

Na konferenci je bilo govora o oživitvi sekcij, ki letos niso več delale, vendar je med prebivalstvom zanimanje za te sekcije: tamburaška, baletna in folklorna.

Posebno pohvalo je dobil literarni krožek, ki je v rudarskem klubu priredil nekaj literarnih večerov, na katerih so sodelovali v glavnem domači mladi literati. Ta krožek je priredil tudi literarni večer, na katerem so brali svoja dela tudi pisatelj France Bevk in Miško Kranjec.

Zanimanje za likovno umetnost je še vedno v povojih. Razstava mariborskih umetnikov in domačega

malo govora o oživilanju družabnega življenja novega Velenja. Mladina je le delno vključena v delo Svobode in bo prav tu morala biti Svoboda bolj čistična kot v preteklosti. Treba bo razmišljati o plesnih sekcijah in zabavnih večerih.

Velenjska Svoboda bo 29. novembra dobila nov kulturni dom. Ta bo omogočil tudi gostovanja večjih dramskih ansamblov, ne samo iz Celja, ampak tudi iz Ljubljane in Maribora. Zato pa bo DPD Svoboda morala še bolj gledati na kvaliteto svojega dela. Že sedaj vidimo, da so ob gostovanjih celjskega gledališča dvorane vedno polne, medtem ko ob domačih prireditvah to ni slučaj.

V. V.

Prof. Milena V. Stifter

Centri za strokovno izobraževanje

Pred dnevi je bil posvet ravnateljev strokovnih šol celjskega okraja, ki ga je sklical Zavod za prosvetno pedagoško službo. Glavni predmet razprave je veljal uresničevanju resolucije Zvezne ljudske skupščine o strokovnem izobraževanju. Na posvetu so ugotovili, da imamo na območju celjskega okraja precejšnje število dobro organiziranih strokovnih šol, ki bodo lahko v najkrajšem času prevzele funkcije in naloge tako imenovanih šolskih centrov za strokovno izobraževanje za posamezne gospodarske panoge. Naziv šolski center bo lahko dobila tista ustanova, ki bo skrbela tako za strokovno izobraževanje mladine, kot tudi odraslih in kjer bo pouk organiziran vsaj v dveh stopnjah, na primer za kvalificiranje in visokokvalificiranje delavcev. Tak šolski center bo imel pravico javnosti ter bo izdal diplom o tako imenovanih družbeni verifikaciji strokovnega znanja, dočim bodo podjetja predvsem usposabljalja svoje delavce za posamezna delovna mesta v samem podjetju.

Med strokovnimi šolami, ki bodo že v letošnjem šolskem letu prilagodile svoje delo potrebam centra, lahko naštejemo vajensko šolo Borisa Kidriča v Celju, Industrijsko metalurško šolo v Storah, Rudarsko šolo v Velenju, Kmetijsko šolo v Sentjurju itd., dočim je to na celjski Trgovski šoli že od lanskega leta urejeno, ker je poleg šole za kvali-

ficirane delavce v trgovini že delala tudi poslovodska šola. Za industrijske šole se predvideva dvostopenjsko izobraževanje v tej smeri, da bi absolvent oddelka za kvalificirane delavce nadaljeval študij v tretjem letniku srednje tehniške šole. Tako ureditev zlasti priporočajo za Industrijsko kovinarsko šolo v Celju.

Za izvršitev vseh nalog, ki čakajo nove šolske centre za strokovno izobraževanje, pa bo potrebna vsa pomoč gospodarstva in družbenih organov, zlasti za redni in strokovno usposobljeni predavateljski kader. Pomembnost izobraževanja v naših strokovnih šolah naj poudarja med ostalimi tudi podatek, da je v šolskem letu 1960/61 vpisanih v teh šolah nad tri tisoč mladih učencev.

Med strokovnimi šolami, ki bodo že v letošnjem šolskem letu prilagodile svoje delo potrebam centra, lahko naštejemo vajensko šolo Borisa Kidriča v Celju, Industrijsko metalurško šolo v Storah, Rudarsko šolo v Velenju, Kmetijsko šolo v Sentjurju itd., dočim je to na celjski Trgovski šoli že od lanskega leta urejeno, ker je poleg šole za kvali-

TRGOVSKO PODJETJE »AGROPROMET« CELJE

Bežigradska cesta 13

sprejme v službo

FINANČNEGA KNJIGOVODJO

z ustrezno šolsko izobrazbo in po možnosti s prakso.

Plača po tarifnem pravilniku oziroma po učinku. Službo lahko nastopi takoj! Interesenti naj vložijo pismene prošnje, ali pa se

osebno zglašijo pri upravi podjetja!

Delavski oder pred novimi nalogami

Celjski Delavski oder je v tork, 4. oktobra, polagal svoj obračun na občnem zboru. Zbralo se je mnogo članov, zlasti razveseljava pa je bila udeležba mladine. Ugotovili so, da je bila lanska sezona uspešna tako po številu predstav, kot po njihovi kvaliteti. To je potrdila udeležba, še bolj pa uspeh na dramskih revijah in festivalih v Storah, Dobrni in Kopru.

V bodoči sezoni namerava Delavski oder pritegniti k sodelovanju amaterje, ki so že pred leti sodelovali, zdaj pa niso nikjer vključeni. Na ta način bi se precej povečal igralski zbor, s tem pa tudi kvaliteta predstav. Poživitvi nameravajo tudi delo mladinske sekcije in delo dramske sekcije v Cinkarni. Iz razprave na občnem zboru je bilo še razvidno, da je celjski Delavski oder stopil na novo pot, ki bo, vsaj upamo tako, spet postavila ta kolektiv na mesto, ki mu gre.

S KNJIZNIH POLIC STUDIJSKE KNJIZNICE

Colaković R.: Boj Komunistične partije Jugoslavije za rešitev nacionalnega vprašanja. Ljubljana 1959. S. 1998.

Flamengo A.: Kosmopolitizem i proletarski internacionalizam. Sarajevo 1959. S. 1999.

Lefebvre H.: Lenjinova misao. Beograd 1959. S. 1997.

Melik A.: Slovensko Primorje. Ljubljana 1960. S. II 716.

Moser H. J.: Musikgeschichte in hundert Lebensbildern. 2. Aufl. Stuttgart 1958. S. 1982.

Necravite dežele. Ljubljana 1959. S. 19918.

Plato: Država. Beograd 1957. S. 19954.

Plato: Zakoni. Zagreb 1957. S. 19950.

Roglic J.: Geografski elementi i faktori. Zagreb 1959. S. 19854.

Rukavina Z.: Hirdoizolacije. Zagreb 1959. S. 19916.

Stanovnik J.: Današnja ameriška stvarnost. Ljubljana 1959. S. 19955.

Spinoza B. de: Etika. Beograd 1959. S. 19986.

Videm-Krsko nekdanj in danes. Ljubljana 1957. S. 19857.

Wehrte K.: Olmalerei. 7. Aufl. Ravensburg 1958. S. 19753.

Windelband W.: Povijest filozofije. I-II. Zagreb 1956-1957. S. 19862.

Engels F.: Nepoznata prepiska Engelsa. Zagreb 1958. S. 19991.

Ispravna nogometna in dramska konfektija

POLZELA

Z OBISKA PRI NASIH KLISARJIH

Praksa, umetnost in občutek med pikicami

PRED DNEVI JE KOLEKTIV »CELJSKEGA TISKA« SLAVIL DESETO OBLETNICO SAMOUPRAVLJANJA. ZATO SMO TOKRAT OBISKALI DELAVCE V NAŠEM PODJETJU, IN SICER ONE, KI DODAJO SVOJ DELEŽ, DA IZIDE CASOPIS V TAKI OBLIKI, KOT GA DOBITE VSAK TEDEN.

pove, za kako majhne pikice dejansko gre.

Cinkovo ploščo potem s posebnimi kemikalijami razvijejo. Pri tem ni potrebna temnica, saj gre za razmeroma zelo slabo občutljivo snov. Prenesena slika dobi tako temno barvo z vsemi vmesnimi toni. Kljub temu pa je vse delo do sem le predpriprava za izdelavo klišee. Cinkovo ploščo je namreč treba ustrezno obdelati. Iz cinkove plošče bo nastal klišee, ki ga v tiskarni vtisnejo v papir — mi pa potem vidimo le sliko. Boljšo ali slabšo!

Ploščo najprej segrejejo do 250 stopinj Celzija, nato pa jo obdelujejo s solitno kislino. Kaj z njo dosežejo. Solitna kislina uničuje in jedka cinkovo ploščo, vendar le tam, kjer ni zaščiten z rjavo prevleko, ki smo jo dobili, ko smo prenesli sliko na ploščo. Sedaj je postopek nekoliko drugačen. Tam, kjer je slika temna, se pravi, kjer je rjava prevleka gosta, bodo izjedkani stožci širši, kjer pa je prevleka tanjša, kjer so pikice manjše, bo kislina naredila drobne ošpicene stožce. Nastala bo belina. Naloga jedkarja v klišarni je zelo odgovorna. Od njega se zahteva precizno delo — ustavi mora postopek jedkanja tedaj, ko klišee vsebuje še vse vmesne tone — koničaste (belina) in odrezane (črna) stožce.

Tako pripravljen klišee se odreže na potrebno velikost in pritrdi na ustrezno visoko leseno podlago. Klišee mora imeti namreč isto višino kot črke, s katerimi se knjiga ali časopis tiskata.

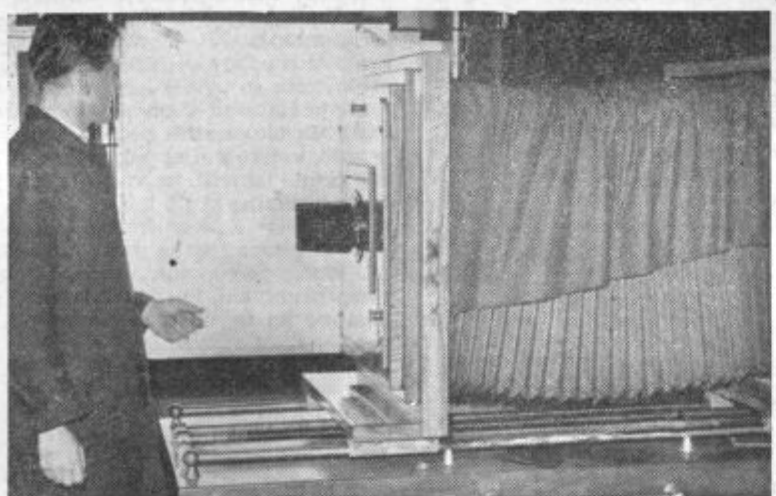
Nanašanje barve

Navadni ljudje smo že navajeni, da so v vsakem časopisu slike; nekaterim je to še posebno všeč in si zato najraje kupujejo ilustrirane časopise. Malo bralcev pa ve, kaka je pot od fotografije do klišee, se pravi od slike v časopisu ali v knjigi. To delo v tiskarni opravijo v klišarni.

Ko sem jih obiskal, so imeli v delu kar 79 klišeev. Ta številka pove, koliko je sodobni tiskarni potrebna klišarna. Vedeti namreč moramo, da ni dolgo tega, ko v Celju nismo imeli klišarne, temveč so za potrebe tiskarne naročevali klišee v Ljubljani ali v drugih tiskarnah. Okoli 300 klišeev naredijo na mesec in še precej barvnih zraven.

Kako nastane slika v časopisu?

V klišarno dobijo navadno fotografijo — osebe, pokrajine ali karoli. Najprej morajo vedeti za kaj bo klišee uporabljen in na kakem papirju bo slika reproducirana. Po tem določijo gostoto rastrske mreže. O rastru, ki je za klišee zelo pomemben, bomo še govorili. Eno pa je potrebno že prej vedeti; čim

Reprodukcija

gem pa slabše kakovosti in zakaj so v knjigah na sploh kvalitetnejše reprodukcije. To je posledica kakovosti papirja, vam bo odgovoril že vajence v klišarni.

Sedaj pa še nekaj besed o rastru. Rastr je dejansko v steklo vgravirana mrežica črnih in belih kvadratov, skozi katero padajo svetlobni žarki, ki gredo skozi objektiv s slike, ki jo hočemo posneti na posebno stekleno ploščo. Ta je občutljiva na svetlobo. Za vsako točko rastra se naredi svetlobni stožec, ki je toliko močnejši, če je močnejša svetloba, ki pada nanj.

Torej klišarji najprej skozi rastrsko mrežico preslikajo potrebno fotografijo na stekleno ploščo. Ta novi posnetek, ki ni tako občutljiv na svetlobo, je že sestavljen iz temnejših in svetlejših točk. Toda to je le videz. V resnici daje videz pikic velikost »rastrske« pike. Če so te pikice tako široke, da se skoraj dotikajo, imamo občutek, kot da je ta del slike temen in obratno, če so ozke, dobimo vtis, da gre za belo ploskev.

Toda to je le prvi del dela. V naslednji fazi v klišarni pripravijo cinkovo ploščo, ki jih prevlečejo z občutljivo plastjo. Potem položijo stekleno ploščo z »rastrskim posnetkom« na cinkovo ploščo in oboje z močno oblačno lučjo osvetlijo. Tako prenesejo posnetek na cinkovo ploščo. Pri tem delu je v klišarni največji sovražnik prah, saj le majhna prašna pika povzroči, da izpade s cinkove površine, oziroma prenesene slike okoli 50 do 60 majhnih pikic. Ta številka nam

Pri tiskanju opazimo to značilnost klišeev. Kjer so pikice ozke — stožci koničasti, se nabere na njih malo barve — torej dobimo razmeroma belo površino. Kjer pa so stožci odrezani, se na vrhu nabere več barve, stožec naredi večjo pikico, skupina večjih pik pa da na tiskovini črtno. Seveda je pri tem cela skala vmesnih tonov. Prav od teh pa je tudi važna kvaliteta klišeev. Jasen in kontrasten klišee je njihov pravilo.

Ko sem se z njimi pogovarjal, so mi pokazali, kako izdelujejo barvne klišee (za vsako barvo mora biti poseben klišee), posebno obdelavo zahtevajo tudi risbe in podobno. Gotovo pa drži vtis, ki sem ga pri tem obisku dobil, da v klišarni ni dovolj, če imaš voljo do dela, treba je imeti še smisel za to delo, potrebno prakso, do neke mere pa je to že posebna vrsta umetnosti.

MANEKEN

Pred dnevi je izšla oktobrska številka revije Maneken. Revija prinaša vrsto jessenskih modelov pod naslovom »Na stopnišču univerzitetne knjižnice, kar obeta preproste in praktične kroje. Za delovni dan so prikazani tudi modeli pletenja. Nekaj lepih modelov prinaša revija iz deftina, ki je letos spet zelo moderna. Kako se oblačijo študentje drugod po svetu, kozmetični prispevek, članek o ročnem pletenju, nekaj o opremitvi in razmetitvi v stanovanju, vrsta plaščov in oblek za otroke ter modni kurir in nekaj zanimivega branja — to je še ostala vsebina te številke Manekena. Tudi to pot je reviji priložena krojna pola.

17 kilometrov nove ceste

Izreden uspeh

V soboto popoldne so bila končana glavna dela pri gradnji nove moderne ceste proti Logarski dolini. Letos so zgradili 17 kilometrov ceste, in sicer od Sentruperta do izpred Nazarja.

Gradnja nove ceste proti Logarski dolini je bila prva tovrstna preizkušnja za kolektiv celjske tehniške sekcije. Tempo del, zniževanje stroškov in solidna izdelava so po kazali, da je tehnična sekcija iz Lave dosegla takimi nalogami.

Svečanega zaključka del se je udeležil tudi predsednik Okrajnega ljudskega odbora Celje Riko Jerman, ki je kolektiv pohvalil, posebej pa še direktorja sekcije Lavoslava Levstika. Dejal je, da je to velik uspeh kolektiva, ki je uspel prema-

gati vse trenutne težave in uspešno opraviti zastavljeno nalogo.

To pa je bila le prva etapa izgradnje nove ceste v Logarsko dolino. V naslednjih letih bo delo potrebno nadaljevati. Računajo pa, da bodo že naslednje leto nastopile večje težave, saj bodo stroji angazirani pri urejanju ljubljanskega železniškega vozlišča. Vendar sodijo da bodo tudi to težavo premostili.

Letos so na tem odseku ceste izkopali 35 tisoč kubičnih metrov zemlje, uredili preko 17 tisoč kubičnih metrov nasipa in pripravili za okoli 37 tisoč kubičnih metrov gornjega ustroja ceste. Za asfaltiranje ceste so porabili skupaj 4 tisoč 500 ton asfaltirane mase in 425 ton bitumena. Skupaj so opravili 470 tisoč de-

lovnih ur, vse dosedanje delo pa so opravili v pičlih šestih mesecih, kar je še posebno lep uspeh.

Nova cesta, seveda ko bo do kraja zgrajena, bo za ta predel imela izreden ekonomski pomen, istočasno pa bo popolnoma odprla lepe in cenjene Savinjske Alpe tudi za »avtomobiliste turiste«, ki jih je v zadnjem času vse več. Najbolj pa se nove ceste veselo gozdarji in sosedniki, saj je bilo doslej spravljeno lesa iz Zgornje Savinjske doline do železnice (to velja tudi za kmetijske pridelke) precej oteženo.

Čitaite »Celjski tednik«

Sem in tja po Kozjem

V Kozjem se je zadnje čase precej spremenilo. Povsod se opaža občuten prehod iz starega, zaostalega v novo, napredno gospodarjenje.

Promet v trgu se sedaj odvija po lepo asfaltiranem cestišču, in prebivalcem ni potrebno več zapirati oken pred nadležnim prahom v poletnih mesecih. Na križišču cest Buče Podsreda je renovirana zdravstvena postaja, ki sodi med najbolj urejene v občini. Nasproti zdravstveni postaji se dviga zadržni dom z garažami in skladišči. Malo naprej ob cesti naletimo na novo desetonsko mostno tehniko, ki je bila nujno potrebna. Takoj ob trgu opazimo veliko hišo, v kateri že nekaj let uspeva tekstilna tovarna »Kozjanka«, ki posluje pod okriljem celjske »Metke«. Ta obrat pomaga reševati hkrati tudi socialne probleme v Kozjem, saj je v njem stalno zaposlenih okoli 70 ljudi. Nedaleč od tod je moderno urejena zadržna mlekar- na, v kateri predelajo dnevno do 1500 litrov mleka v izvrsten sir in čajno maslo, po katerem je daleč naokoli veliko povpraševanje. S to mlekar- no je dobila živinoreja na Kozjanskem pravi pomen. Najvišja stavba v Kozjem je hmeljska sušilnica, ki je dve leti dobro služi svojemu namenu. Tu zraven so tudi zadržni hlevi, kjer redijo 90 glav goveje živine in 80 prašičev holandske pasme. V bližini je že pripravljen prostor za gradnjo novega hleva za 300 glav molznice. Tako bo mlekar- na že prihodnje leto obratovala s polno zmogljivostjo. V njej bodo lahko predelali 3000 litrov mleka na dan.

Ker so občinske ceste v zelo slabem stanju, so na področju krajevnega odbora Kozje sprejeli krajevni samoprispevek za popravilo občinskih cest, in sicer v višini 1 % od osnove katastrskega

dohodka kmetovalcev, oziroma 1 % od osnovne plače delavcev in uslužbencev. Vsak zavezanec lahko odsluži to obveznost z delom ali z vožnjami. Delo na občinskih cestah je v polnem teku, kmetijska zadržna pa brezplačno prevažajo s traktorji material na cestišča. Kozjani so tudi veseli nove avtobusne proge Kozje—Zagreb, saj je to tudi eden od načinov zblizovanja dežele z mestom.

V trgu bi kazalo odpreti še eno gostišče, v katerem bi dobili delavci toplo malico. Prostori in inventar so že na razpolago. Potrebno je dobili le podjetnega človeka in privoljenje občin, da bi začelo gostišče poslovati. Zaradi vedno bolj naraščajočega prometa bo potrebno misliti tudi

na otvoritev avtomehanične delavnice. Ta bi bila nujno potrebna, saj na več kot 60 km dolgi cesti od Celja do Brestanice, kjer je do 40 traktorjev in nad 100 ostalih motornih vozil, ni delavnice in je treba dostikrat za malo okvaro peljati vozilo v popravilo daleč, kar je vezano z velikimi stroški in izgubo časa.

Kozjani pravijo, da je škoda, da je bila prehitno ukinjena v Kozjem stanovanjska skupnost, ki je bila ustanovljena pred pol leta in je začela lepo poslovati, saj so že govorili celo o ustanovitvi servisne delavnice v Kozjem. V Kozjem je obrtnika danes težko dobiti, zato bi bila takšna delavnica več kot potrebna.

V. F.

VSAKOMUR, KAR MU PRIPADA

V vseh krajih na Šmarnskem se sestajajo člani ZB in invalidske organizacije, kjer se seznanjajo predvsem s pravicami, ki jih imajo v zvezi z uveljavljanjem delovne dobe in podobno. Občinski odbor je uvidel, da so taki sestanki nujno potrebni, ker se dosti članov, ki žive v oddaljenih krajih, ne zaveda pravic, ki jih imajo. Vsakomur, kar mu pripada, so rekli na odboru, in sestanki potekajo živahno. Invalidi so se vključili tudi v tekmovalstvo, ki ga je razpisal okrajni odbor. Šmarnska organizacija invalidov šteje 416 članov, vendar je čudno, da se še preostalih 36, ki so v občini, ne vključijo. Posebno skrb posveča otrokom žrtvam fašističnega terorja, ki so jih v večini primerov že usmerili v poklice. Trenutno je neposkrbljenih še 86 otrok.

V okviru tekmovalstva pa se bodo še prvenstveno trudili za izobra-

ževanje članov, rehabilitacijo in prekvalifikacijo invalidov.

S.

20 000 dinarjev nagrad

Upravni odbor Olepševalnega in turističnega društva v Celju je na svoji zadnji seji obravnaval seznam hiš, ki so imele lepo okrašena okna s cvetjem. Sklenil je, da določi dvajset tisoč dinarjev za nagrade tistim hišnim lastnikom in hišnim svetom, ki so imeli najlepše okrašene s cvetjem. Ta seznam, ki obsega že sedaj okoli petsto imen, bodo v prihodnjih dneh še izpopolnili, nakar bo posebna komisija določila nagrade.

Poudariti moramo, da je bilo letos znatno več hiš okrašenih s cvetjem, kakor minulo leto.

-vran

Ženo • dom • družino

V ZALCU SO ODPRLI

Občinski center za napredek doma in družine

Prejšnji petek je bil v Zalcu odprt Občinski center za napredek doma in družine, za katerega je temelje postavil že pred leti odbor Društva za napredek gospodinjstva v Zalcu.

Društvo za napredek gospodinjstva v Zalcu se je z idejo odprti takšen center ukvarjalo že dolga leta in tako usmerilo tudi svojo dejavnost, ki jo je Občinski center sedaj prevzel. Tedanje društvo je vključevalo 9 odbornic in devet delegatov za posamezne kraje žalske občine (Liboje, Griže, Zabukovca, Vrbe, Ložnica, Sempeter, Gotovlje, Petrovče in Arja vas), vendar je že ves čas težilo za ureditvijo gospodinjstvega centra zaradi širokega območja, ki ga občina Zalec zajema. Društvo je v tem času imelo vrsto kuharskih tečajev v raznih krajih na terenu, pa tudi v Zalcu, nato precej kvalitetnih predavanj s področja vzgojne in zdravstvene tematike, predvajalo je poučne filme in tudi sicer posvečalo vso svojo dejavnost razbremenitvi sodobne žene in matere. Vendar je bila vsa dejavnost posvečena prvenstveno cilju pripraviti temelje za čimvečji proseg gospodinjstvega centra. Da je pred dnevi gospodinjstvi center res začel, gre največja zasluga žalski poslovni zvezi, ki je takoj podprla idejo o občinskem centru in ves čas njegovega nastajanja pomagala z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Društvo za napredek gospodinjstva je začelo že leta 1957 pripravljati vse za gospodinjstvi center. Začeli so nabavljati posode, in pripravljati načrte za ureditev.

V prostorih, ki jih je Občinskemu centru za napredek doma in družine odstopila žalska poslovna zveza je bila v petek svečana otvoritev, na kateri so bili na-

vzoči vsi predstavniki družbenih in političnih organizacij občine, pa tudi mnogo žena, pobornic za razbremenitev delovnih žena iz vse Slovenije. Na tej svečanosti je bil poudarjen smoter centra, kot izobraževalno-družbene ustanove, ki ima namen nuditi strokovno pomoč stanovanjskim skupnostim, gospodarskim in družbenim organizacijam pri razvijanju servisnih obratov in obratov družbene prehrane, organizirati predavanja, posvetovanja in tečaje o zdravem in pravilnem prehranjevanju, o sodobni ureditvi stanovanj, o ravnanju in uporabljanju sodobnih tehničnih

pripomočkov v gospodinjstvih in drugo. Poleg tega bo center nudil svoje prostore za pouk gospodinjstva tudi učencem žalske osemletke. Center bo tudi nadzoroval obrate družbene prehrane na območju občine Zalec, ki jih bodo predstavnice centra redno obiskovale. Za bližnji tečaj za gospodinjstve pomočnice in za tečaj za usposabljanje kadrov za obrate družbene prehrane pa občinski center za napredek doma in družine že sprejema kandidate.

Prostori centra so sodobno in praktično ter zelo okusno urejeni. Brez dvoma je to eden najlepših, če ne najlepši center pri nas. Rečemo lahko, da razpolaga z vsemi pripomočki, ki jih uporablja pri svoji dejavnosti in bo prav zato laže reševal vrsto zahtevnih nalog, ki si jih je zadal.

NEGA NOG

V zadnji številki našega lista smo na tem mestu govorili o negi rok. Tedaj sem poudarila, da so roke odraz človeka, še posebej žene. Danes naj spregovorim še o negovanju nog, s katerimi je, če jih prav negujemo skoraj več dela, je pa prav ta nega ravno tako važna kakor nega rok.

Prvi pogoj pri negovanju nog je snaga. Za posebno zdravniški dermatologi vse prepogosto ugotavljajo, da čistoči nog ljudje še ne posvečajo dovolj pozornosti. Od nečistoče pa izvira tri petine vseh nepravil in obolenj nog. — Tudi potenje nog (če to seveda nima drugega izvora) moremo s pogostnim umivanjem z milom ublažiti, če ne popolnoma odpraviti.

Drugo zlo za noge je obuvanje. Lepe, modne linije ženskih pa tudi moških čevljev v zadnjih letih, pa za noge niso tako prijetne kakor za pogled. Od nepravilnega obuvanja izhajajo skoro vse nevroze, kakor kurja ocesa, otiščanci, trda koža, vrasli nohti in podobno. Teh nevroz ni mogoče odpraviti niti stalna nega pedikera, niti naša vsakodnevna nega, če bomo še vedno obuvale iste čevlje, zato ker je lep, moderen in se nam poda.

Negi nog stremo najboljše in najpreprostejši negovanjem in z najpreprostejšimi sredstvi. Izogibajmo se ostrim predmetom v vsakem primeru. Nohte strižemo vedno ravno. Za pogled to sicer ni tako lepo, vendar s tem preprečimo, da bi nam noht vrasel. Obnohtno kožico odstranimo z rednim umivanjem in krtačenjem nohtov z ne pretrdo ščetko za nohte. Skarje tu nimajo kaj opraviti! Trde kože ne odstranjujemo, ker se nam bo itak spet naredila nova, če se ne bomo odrekli čevljev, ki so jo povzročili.

Potenje nog je neprijetno in mnogi ljudje zaradi te nadloge zelo trpijo. Potenje nog je včasih znak nečistoče... V tem primeru ga je možno z rednim umivanjem odpraviti v kratkem času. Lahko pa je posledica raznih deformacij stopala, živčnih motenj ali kožnih obolenj. V takem primeru lahko uspešno posreduje le zdravnik-ortoped ali dermatolog. Eva

ZA MALE BRALCE

Naši nagrajenci

Iz velikega kupa pisem, ki ste nam jih tokrat poslali, smo izbrali tri odgovore, ki so se nam zdeli najboljši. Presodite, še vi: Prvo nagrado 1000 din smo prisodili Marjanu Zoharju iz Latkove vasi 28 za odgovor:

»S tujimi rokami ni težko gade loviti! Vam je všeč? Drugo nagrado 500 din bo dobila Anica Sirk iz Celja, Breg štev. 22. Njen odgovor je takle: »Fantič! Pljuni v roke in si zaveži hlačke, da ne bo prišlo do nerodnosti!«

Tretjo nagrado 500 din pa bo dobil Kladnik Edi, Skorno 20, iz Smartnega ob Paki za podpis:

»Boš moral pač še dolgo jesti žgance, da mu boš kost! Vsem se iskreno zahvaljujem. Stare in nove mlade dopisnike pa vabimo, da nam za naslednjo rubriko spet napišejo kaj lepega.

Metkino pismo

Pred dnevi smo iz Mengša dobili pismo, ki nas je zelo presenetilo, pa razveselilo po vrhu. Pisala ga je Metka Znidar in ker je Mengeš od nas le precej daleč, smo sklenili, da jo celjskim mladim bralcem predstavimo. Tako le je napisala:

Draga urednica! Najbrž se ti bo čudno zdelo, da ti pišem z Gorenjskega. Le nič se ne čudi, saj sem živela prej v Celju, zdaj pa sem že šest let v Mengšu. Ta kraj je petnajst kilometrov oddaljen od Ljubljane, leži pa pod prelepimi Kamniškimi planinami. Skozi Mengeš

je speljana lepa asfaltna cesta, ki pelje iz Kamnika v Ljubljano. Toliko o kraju, kjer zdaj stanujem. Zda se ti moram pa predstaviti. Sem učenka 7. b razreda, po imenu Metka.

Moj podpis k sličici bi bil takle:

Fantek, ali se ti ne zdi, da si še malo premajhen za veslo? Raje te naj popelje s čolnom ta stric, saj bo vožnja ravno tako prijetna! Najlepše Te pozdravlja Metka!

Metka, za pismo in pozdrave se ti najlepše zahvaljujem. Vesela bom, če bom med spisi svojih mladih prijateljev našla vsaj štirinajst dni (tako namreč izide rubrika) tudi Tvoje pismo. Piši nam o svojem življenju v Mengšu, o šoli, sošolcih, doživljanjih — karkoli želiš in pisem bom vesela jaz, pa vsi Tvoji celjski vrstniki.

Lepo pozdravljena!

Urednica

MOJI SOŠOLCI

Majda pismo piše, Cvetka hiše riše, Rože Danica zaliva, Riža umivalnik umiva.

Metka kisto se drži, ker naloge imela ni, tovaršica je dejala, da tudi zadnjič nič ni znala.

Milan pa se le smeje, nikdar nič ga ne zjezi, če je kregan ali ne, njemu to vseeno je.

Anica Ocivirk, Vrhe 21, Teharje pri Celju.

LE POGUMNO!

(nova nagradna sličica)

To-le je Jožek iz Nove vasi. Slikal ga je njegov stariji prijatelj in prinesel fotografijo v uredništvo. Ker smo ravno takrat izbirali sličico za novo nagradno uganko, smo se odločili za njega. Menimo, da je dovolj zgovorna in da našim mladim bralcem ne bo treba preveč gristi svinčnikov, ko bodo brskali po glavicah in premišljevali, kakšen podpis bi napisali pod njo.

Cisto na uho vam naj povemo, da Jožek ni splezal tako visoko, kot je tu videti, toda že to je uspeh, da se je nekaj trenutkov tako lepo obdržal na gladkem brezovnem drogu. No, mi mu iskreno čestitamo, vas pa prosimo, da »pogrunta« podpis, ki se bo vam zdel najboljši. Rešitve nam hitro pošljite in ne pozabite priložiti kakšnega prispevka, da bomo čez štirinajst dni, ko bomo spet sestavljali rubriko, v zadregi.

Lep pozdrav!

Sreča v nesreči

Že teden dni je sonce močno pripekalo. Potok, ki je tekkel skozi vas, je bil prenatrpan s kopalci. Steza, ki je vodila k potoku je bila izhojena, da se je že daleč videlo, kje je kopalšče.

Bil je topel dan. Sonce je stalo visoko na nebu in upiralo svoje vroče žarke v tri dečke, ki so prihajali iz vasi k potoku.

»Veste kaj, fantje? Zda se gremo kopat, potem pa vam bom nekaj povedal! Popoldne bomo nekam šli!« je zaupno povedal Franc — najstarejši član triperesne deteljice (fantov namreč). Potem so se preoblekli in se v gosjem redu neslišno pritihovali k majhni, a globoki kotanji ter se smejoč vrgli med presecečene kopalce v toplo vodo. Franc se je odlično izkazal: preplaval je ovinek, ne da bi prišel na površino po zrak. »Fantje, zakurimo!« je zaklical, ko se je kopal na pesek. »Bomo pekli ribe! Imam vrvice in trnek. Vam je prav?« »Seveda, se-

vedale« so pritrdili kopalci. Potem so metali trnek, vlekli, se jezili, dokler ni Franc le ujel veliko postrv. Urno je splaval na drugo stran potoka in poklical tovariša k sebi. Fant sta se skobacala iz vode in prihitela k Francu:

»Kaj je, zakaj si klical?« sta ga vprašala. Tedaj riba že ni bila več važna. »Vesta kaj, fanta? Tole sem kupila!« Iz žepa je izvlekel skatlico, ovito s prozornim papirjem. »Pokazil« sta zahtevala prijatelja. Franc jima je stisnil v roko skatlo. »International, Filter 65,« sta brala začudena fantiča.

»Saj to so vendar cigarete!« »Točno! Poslušajta! Sedaj je poldne. Počasi in previdno se bomo oblekli, se oddaljili v gozd na jaso in tam skatlico s cigaretami pokadili.« Trenutek nato je trojica že ležal v breg.

Na majhni poseki je rasla bujna rumena trava, ki je od sonca porumenela. Sem so prišli fantiči in po-

sedli po štorih posekanih dreves. Nato je skatla romala od štora do štora. Tu se začel dogodek, ki je fantiče tako prestrašil. Že je bila skatlica skoraj prazna. Toda kaj so tedaj opazili strastni kadilci? Trava se je vnela in požar se je vse bolj širil. Kot bi trenil so bili na nogah in teptali po ognju. Toda zaman! Potem se je Franc spomnil, da je pod jaso studenec. Ta jih je rešil in fantje so s skupnimi močmi pogasili pretečo nevarnost.

Drugi dan je Franc po kopanju spet sklical svojo triperesno deteljico. Toda ta se mu je tokrat uprla. Franc pa je spregovoril:

»Ne, fantje, nekaj drugega bomo naredili, bolj pametnega. Pojdite z mano, ne bo vam žal!« Končno jih je prepričal. Pod roko je nosil podgovato desko, ki je dečke posebno zanimala. Franc pa se je le skrivnostno smehljaj.

Prispeli so na jaso. Bila je požgana, kakor poseka, ki nje trnje zažgo. Mimo nje je peljala majhna steza v dolino, po kateri so fantje prišli. Franc je poiskal primerno smreko. Odvil je desko in jo s tremi žebji pribil na smreko.

PAZITE NA VARNOST GOZDOV, KI SO LEPOTA NASE DOMOVINE. NE ODMETAJTE OGORKOV. LAKHO SE VNAMEJO IN POŽAR JE TU.

Crke so bile napisane z lepo pisavo. Fantje so začudeno in zmedeno gledali Franca, ki se je zadovoljno smehljaj.

»Mislim, da se razumemo. Pojdimo! In odšli so zadovoljni za Francem. Triperesna deteljica je postala vzor drugim.

Milenko Strašek, Maistrova 5, Celje

Maj rajstni kraj

Podsreda je skrit kraj. Leži v kotlini, ki jo obdajajo hribi in ima mnogo znamenitosti. Naj vam opišem dve izmed njih.

Prvi je sramotilni kamen, kjer je grščak vsako sredo sodil kmetske lastne. »Stoke«, ki daje vodo vsem prebivalcem, ni nič manj pomemben. »Stoke« se imenuje tudi enonadstropna hiša, ki stoji nad studencem in ne vem ali zaradi studenca, ali pa se studenec imenuje po hiši.

O »Stoku« vedo ljudje mnogo pripovedi. Breg, ki pod njim izvira studenec, je vohel. Votlina je napolnjena z vodo. V vodi živi velikanška riba som. Kadar je lepo vreme, plava som v votlini mirno sem ter tja, če pa se na nebu zbera hudourni oblaki, ali če se pripravlja deževje, se som vznemiri. Z velikanškim repom bje sem in tja v hladno vodo. Iz votline se tedaj sliši bobnenje in grmenje. Studenčnica priteka kalna na dan. Ko pa se zjasni in posije sonce, plava som spet mirno po gladini.

Druga pripovedka pa pove takole: Ko bodo odstopile cementne plošče, ki zadržujejo vodo, se bodo razpočili tudi hribi in bruhali iz sebe toliko vode, da bo potopila ves trg.

Podsreda je star in zaostal kraj. Ljudje mislijo po starem, kar dokazujejo tudi te dve pripovedki.

Jožica Kostanješek, Podsreda

Smešnice

V TOVARNI POSODE Delavci so nosili lonce. Vsak je nesel po dva, le eden samo enega.

Mojster je prišel mimo in ga nagovoril:

»Drugi nesejo dva lonca, ti pa samo enega?«

»Ja, veste, oni so pa preleni, da bi šli dvakrat po lonce!«

POGRUNTAL SI JE

Janec: »Mihec, povej mi razliko med njivsko bučo in človeško glavo!«

Mihec: »Hm, v buči so bučnice, človeška glava je pa prazna!«

Irena Šumec, Bukovžlak, Teharje

Je tudi v šoli tako?

Tako-le sta stikali glavici, ko sem ju naprosila za »razgovor«. Najprej sem že mislila, da mi ne bosta nič povedali, potem pa sta najprej privlekli na dan svoji torbici, me po-

sadili v stol in na mizo so začeli deževati zvezki, knjige, iz njihovih ustec pa se je usula prava ploha besedi.

Začela je Darja: »Veš, Carmen ima že tri čebelice (včasih smo menda temu rekli — odlične), jaz imam pa samo dve. Tovarišica pravi, da zelo klepetam.«

»Pa se misliš kaj pobojšati?« »Oja. Ampak zdajle raje pogledaj moje zvezke, ne, raje vzemi čitanko in pogledaj, koliko črk že znam.«

Potem se je nenadoma vse obrnilo in jaz sem bila tista, ki sta me onidve navdušeno spraševali. Je to A?? Jel Kaj pa je to? Mi Komaj sem potem spet napeljala vodo na svoj mlin:

»No, Carmen, pa kako je prav-zaprav v šoli?«

»Veliko lepše kot v vrtcu!«

Pri tem sta se obe nasmehnila tako zvito, da sem ju morala vprašati, kaj je v šoli tako zanimivega. Nič, samo smeh mojih prvošolk je bil odgovor. Poskusila sem drugače:

»Pa imate kaj fantov?«

Razigran smeh je potrdil moje vprašanje in pomislila sem na njuno »letas«. Potem sta mi pokazali še hišice, hruške, jabolka, punčke, ki jih rišejo v šoli, in se poslovlili, ker se je zunaj že mračilo. Naš pogovor je trajal skoraj dve uri in na koncu sem ugotovila, da sem se spet navadila lepo pisati velike črke A, M, O.

Mama, ušlo je!

Hodila sem v tretji razred. Ne vem, kakšen praznik je bil, vem le to, da je bila proslava v dvorani Svobode. Pionirji smo nastopili s telovadnimi točkami, recitacijami, prizori in pesmicami.

Seveda smo bili na to pripravljeni. Vsi, naši starši, učitelji in ostali obiskovalci proslave so nas pozdravljali in nagrajevali z aplavzom. Kako ponosni smo bili! Saj to je veljalo nam, ki smo nastopili na pravih odrskih deskah.

Kot zadnja je nastopila petletna Cvetka. Seveda še ni hodila v šolo. Recitala naj bi pesmico »Peke«.

Prišla je na oder, oblečena v peka, se lepo priklonila in začela recitirati. Nenadoma pa je zajokala in med jokom izjclajala: »Mama, ušlo je! Stala je tam na mestu in čakala, kaj bo. Iz zagate jo je rešila mamica, ki je stopila na oder in jo odvedla v oblačilnico.

Maša Cvetka je šla s prizorišča, ostal je le spomin nanjo in pa lučica sredi odr.

Alenka Sirk, Breg 22, Celje

NAŠA MUCA

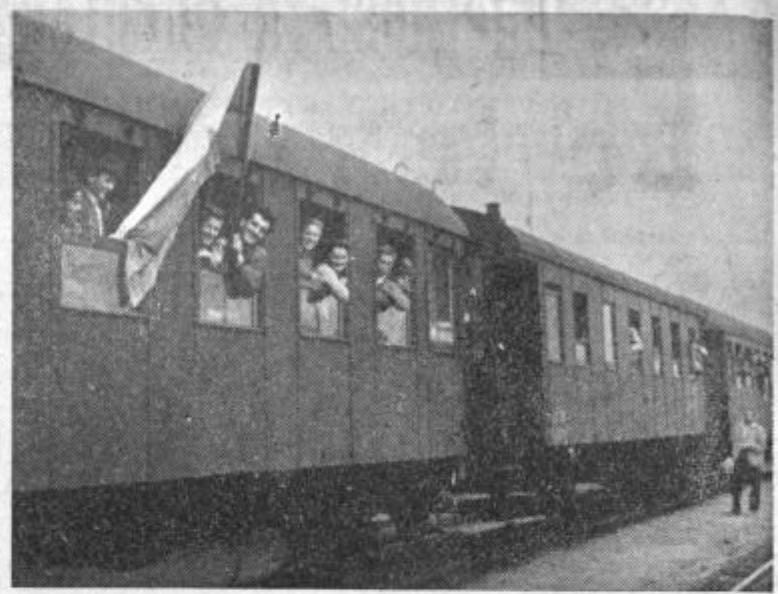
Doma imamo muco. Kličemo jo »mič«. Le-ta nam dela velike preglavice, ker nam dvakrat, pa tudi trikrat v letu, prinese k hiši mladiče. Tega se vsi bojimo. Ker imamo živali radi, se težko kdo od nas odloči za delo rablja. To leto nas je mič ukani. Skrila je svoje mladiče in ker jih nismo mogli najti, so ostali pri življenju.

Sedaj imamo pri hiši kar pet muc. Kam z njimi?

Ce se morda javi kakšen pionir, ki ima živali rad, mu rade volje odstopimo mucke, ne bo mu žal, saj se bo ob njih igri priskočno nasmejaj.

Zmago Frece, Celje, Nova vas 3

Ostali bodo do konca letošnje akcije

Konec preteklega tedna je odšla na gradnjo avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« prva skupina 85 mladih brigadirjev in brigadir, ki sestavljajo celjsko brigado »Tončke Čečevce«; danes pa se je tej skupini pridružil še drugi del. To je zadnja mladinska delovna brigada iz celjskega okraja v letošnjem letu, ki bo ostala pri gradnji ceste vse do

njenega zaključka. Mladina je obljubila, da bo ta del avtoceste izročila namenu za dan republike. V zadnji letošnji mladinski delovni brigadi iz celjskega okraja je delavska in kmečka mladina; za komandanta pa so izbrali mladega tekstilnega delavca iz Prebolda Ivana Vidmarja.

MLADINA v stanovanjskih skupnostih

Pred dnevi je bilo v Celju posvetovanje o vlogi in delu mladine v okviru stanovanjskih skupnosti, ki so se ga poleg mladinskih predstavnikov iz že obstoječih organizacij Pod gradom, Centra in Zg. Hudinje, udeležili še sekretarji organiz. ZK in predsedniki krajevnih odborov SZDL. Na posvetovanju so uvideli, da je organizacija Ljudske mladine v stanovanjskih skupnostih potrebna ne le zato, ker se v njej vzgajajo dobri člani, temveč za vse najrazličnejše akcije, ki jih lahko opravi mladina.

Kadar govorimo o vzgoji mladih ljudi, postopanju in mladinskem kriminalu, le redkokdaj pomislimo na to, da ulica danes ni več tisto kot včasih. Danes je ulica stanovanjska skupnost in v njej so ljudje odgovorni za mladino. Danes tudi ni več vseeno, če mladina postopa ali če dela tam, kjer bi lahko preživela ves prosti čas. Programi dela LMS pa bodo morali bolj kot kjerkoli druge temeljiti na interesih mladine.

Podobna posvetovanja bodo zdaj še v vseh stanovanjskih skupnostih z vodstvi SZDL, ZKS in predstavnikov mladine. Izdelali bodo programe dela, jih prilagodijo pogojem in interesom ter se čez čas pogovorili o izkušnjah.

-ij

Huda nesreča zaradi okvare

V soboto se je v Podplatu dogodila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila je ponoči zaradi okvare brez luči ustavil vozilo na desni strani ceste. Iz nasprotni strani je tedaj privozil neznan voznik osebnega avtomobila in ustavil vozilo. Za njim je privozil motorist Zavrski in ga hotel prehiteti. Pri tem je trčil v sprednji del nerazsvetljenega avtomobila. Motorista je po trčenju vrglo v obcestni jarek, kjer je obležal z ranami po telesu in zlomljeni nogo. Zato so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Istega dne se je prav tako v Podplatu dogodila prometna nesreča, ko je voznik tovornega avtomobila Miha Lah iz Polja ob Sotli vrazil proti Poljčanam. Iz nasprotni strani je pripeljal voznik osebnega avtomobila Anton Korun in pri srečanju na ovinku trčil v tovornjak. Voznika nista bila poškodovana, na osebnem avtomobilu pa je nastala polmilijonska škoda. Zanimivo je, da je Korun vozil z avtomobilom, ki še ni bil registriran ter ga je pravkar pripeljal iz inozemstva.

V noči od nedelje na ponedeljek se je blizu Sentjurja pripetila težja prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila Ferdinand Dobrave iz Ljubljane zaradi prevelike hitrosti na ovinku zapeljal s ceste in se prevrgel. Voznik je bil hudo telesno poškodovan. V vozilu pa so bili še trije njegovi otroci, od katerih je hčerka dobila težje poškodbe na glavi. Ostala dva otroka sta po srečnem naključju nepoškodovana.

J. K.

NOV ZDRAVSTVENI DOM GRADIJO

V Ločah pri Slovenskih Konjicah so že pričeli s pripravami za gradnjo novega zdravstvenega doma. Pri tem pridno pomagajo in sodelujejo prebivalci tega in okoliških krajev kot n. pr. Jerneja, Zbelovega in drugih. Na tak način bodo seveda znižali gradbene stroške. Svoje prispevke v materialu in drugih oblikah pa

so obljubile tudi nekatere gospodarske organizacije; glavni delež pa je seveda rezerviran v občinskem proračunu.

Zdravstveni dom v Ločah nujno potrebujejo. Sicer pa je to že druga tovrstna gradnja v občini. Pred nekaj meseci so enak dom zgradili tudi v Zrečah.

V. L.

Črnika nesreč

PADEC S HRUSKE Jakob Kumberger iz Bodreža pri Grobelnem je obiratelj hruške. Zlomila se je veja in Kumberger je padel z drevesa. Dobil je težje notranje poškodbe.

NESREČA NA NJIVI Slavka Paladina iz Vrha pri Zalcu je pri delu na njivi kombajn težko poškodoval po telesu.

OČI SI JE POSKODOVAL Franc Grabar iz Trnovelj. V oči mu je brizgal tekoči hipermangan.

NESREČNI PADCI Evgen Bedić iz Ljubne je padel. Poškodoval si je glavo. — Anton Serc iz Jurija pri Rogatu je padel s kolesom. Z notranjimi poškodbami je obležal nezvesten. — Pri padcu si je poškodoval glavo in zlomil ključno kost Ivan Samer iz Košnice. — Hrbet si je poškodoval pri padcu Franc Riga iz Strme pri Rogatu. — Amalija Tepec iz Strme pri Rogatu si je pri padcu zlomila nogo. — V kolku se je pri padcu poškodoval Emil Javornik iz Vojnika. — Franc Zupanc iz Zatreča si je pri padcu poškodoval nogo. — Glavo in roke si je poškodoval pri padcu Marija Kolar iz Dobrova pri Ponikvi. — V Vonarjih pri Pristavi je padel Zeljko Govedić in si poškodoval nogo. — Franc Zavrski iz Sevnice pri Smarju je padel s kolesom in si zlomil nogo. — Angela Zalig iz Celja si je pri padcu zlomila nogo.

MOTORIST JE PODRL na Mariborski cesti Vido Klovár iz Celja. Zlomila si je nogo.

PALEC SI JE ODESEKAL pri sekanju drv Franc Peršič iz Kozjega.

V PRETEPU jo je dobil po glavi Anton Smajs iz Parizelj pri Braslovčah.

Gibanje prebivalstva

V času od 24. septembra do 1. oktobra 1960 je bilo rojenih 27 dečkov in 21 deklic.

Poročili so se: Ivan Plautner, predmetni učitelj in Angela Lobnik, učiteljica, oba iz Tišine. Hubert Kolšek, strojni ključavničar in Matilda Gradič, knjigovodja, oba iz Vojnika. Martin Cirjak, gradbeni tehnik in Ana Orož, uslužbenka, oba iz Celja. Andrej Verdec, krojač iz Radovelj in Karolina Kenda, krojačica iz Celja. Vjekoslav Hlupić, strojnik in Terezija Klanjšek, kuhinjska pomočnica, oba iz Celja. Marko Kukovica, mesar iz Vojnika in Pavlina Gropevšek, bolničarka iz Prebolda. Gabrijel Vidmar, elektrovarilec iz Prekora in Jožeta Bornešek, delavka iz Košnice. Dimitrij Pipan, študent psihologije in Stanka Marolt, stopeljiska, oba iz Celja. Srečko Gorenjak, obrtni tehnik iz Celja in Terezija Flis, bančna uslužbenka iz Laškega.

Umrli so: Ivan Legvart, upokojenec iz Zvodnega, star 59 let. Anton Resnik, invalidski upokojenec iz Celja, star 76 let. Ivana Bakic, čistilka iz Sombora, stara 49 let. Berta Pristovnik, upokojenka iz Celja, stara 51 let. Franc Sevek, upokojenec iz Polzele, star 61 let.

Celjski trg

Krompir 18 (25-30), čebula 60 (70-80), česen 140 (160-200), visok stročji fižol — (70-110), solata 30-40 (60-80), peteršilj 80 (70-100), zelena 40 (60-70), koleraba 30 (50-50), pesa 25 (30-50), redkev 20 (40-50), korenček 30-40 (40-70), cvetača 40-50 (60-80), paradižnik 40-50 (60-80), paprika 50-60 (60-80), kisto zelje 40-50 (50-60), sveže gobe — (100-400), jabolka 30-40 (50-80), hruške 60 (40-80), grozdje 80-140 (80-120), breskve — (60-100), jaja — (25), paradiževce 60-80 (50-70), kisa repa — (50), kostanj — (50-80), radič — (100), spinača — (100-150), ohrovt 25 (25-50).

Trg je bil slabo založen. Primanjkovalo je perutnine, jaje, mleka in mlečnih izdelkov.

Telesna vzgoja in šport

Le tako naprej...

Tretji zavrtilaj v jesenskem delu tekmovalnega slovenskega nogometne lige je prinesel celjskima ligasema dve dragoceni zmagi in štiri točke. To je bil uspeh, ki ga je malo kdo pričakoval. Če si z nastopom Kladivarja v Lendavi nismo belili glave, pa smo vendarle nekoliko zaskrbljeno pričakovali nastop Olimpa, zlasti še po hudem porazu v Mariboru. Kot so pokazali poznejši dogodki na igrišču, je bil ta strah odveč. Olimp je zaigral lepo, zlasti pa učinkovito. Le tako naprej... To je želja, ki je namenjena obema celjskima predstavnikoma v conski ligi.

NAFTA : KLADIVAR 0:6 (0:2)

Nafta se je na domačem igrišču upirala celjskim gostom le nekaj minut prvega polčasa, pozneje pa so pobudo povsem prevzeli igralci Kladivarja in potisnili sicer prizadevne domačine na njihovo polovico igrišča. Premoč gostov in zmagovalcev pa je zlasti prišla do izraza v drugem polčasu.

Serijo golov je začel Hribernik, pozneje pa sta prišla do besede še

OLIMP : NOVA GORICA 6:2 (3:1)

Okoli tisoč pet sto gledalcev je zadovoljnih zapuščalo Olimpovo igrišče, saj so domačini po boljši in zlasti učinkovitejši igri napada zasluženo dosegli visoko zmago in osvojili dve točki. Tekma sama je nudila dovolj razburljivih trenutkov zdej na eni, zdaj na drugi strani. Značilno je, da so tako v prvem kot tudi v drugem polčasu prvi potresli nasprotnikovo mrežo — gostje. Vendar njihovo vodstvo na začetku igre ni trajalo dolgo, saj je Florjanc kmalu zatem izenačil, nato pa povedel svojo vrsto v vodstvo 2:1. Približno osem minut pred zaključkom prvega dela igre je Demirovič dosegel še tretji gol. 3:1 za Olimp.

Začetek drugega polčasa je pripadal gostom, ki so zmanjšali rezultat na 3:2. Četrty gol je dosegel Coklič po odlični streljanju enajstmetrovki. V zaključnem delu igre pa sta bila po enkrat uspešna še Posinek in Korošak.

V predtekmi je mladina Olimpa dosegla pomembno zmago nad Odredom 2:0.

nečenj. Zato bo nastop ljubljanskega ligaša v Celju toliko bolj zanimiv.

-mb

Coklič...

Po tretjem kolu je vodstvo na lestvici prevzel Kladivar s petimi točkami in količnikom 14:3. Olimp ima točko manj in zaseda trenutno šesto mesto z razmerjem med danimi in prejetimi goli 8:9.

Po sporedu tekmovalja bo četrto kolo na vrsti šele prihodnjega nedelja, to je 17. oktobra. Takrat bo Kladivar nastopil v Novi Gorici, Olimp pa bo doma gostil ljubljansko Ilirijo, ki je v dosedanjem poteku tekmovalja pripravila že nekaj prese-

Rezervni oficirji in podoficirji so se pomerili v streljanju

V nedeljo je bilo na strelišču v Starih okrajno strelsko tekmovalje članov Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev. V streljanju z malokalibrsko puško se je pomerilo sedem ekip. Zmagala je občinski reprezentanca UROPIJ iz Celja s 317 krogi. Naslednja mesta so zasedle vrste občinskih odborov UROPIJ: Konjice 249, Sentjur 248, Laško 159, Smarje 137, okrajni odbor UROPIJ 127 in občinski odbor iz Zaleca 107.

Med posamezniki so se na prva tri mesta uvrstili Celjani: Klopčič 86, Mejavšek 81 in Samec 79.

V tekmovalju z vojaško pištolo so nastopile štiri ekipe. Prvo mesto je zasedel celjski občinski odbor s 357 krogi pred okrajnim (264), Sentjurjem (242) in Smarjem (136). Najboljši posamezniki pa so se zvrstili: Mejavšek 96, Cendak 94, Kučič 89, St. Mavrič 89, Vovk 87, Galič (vsi Celje) 81 itd.

V finalu dve ekipi Kladivarja

Jutri in v nedeljo bo v Ljubljani finale ekipnega prvenstva države v atletiki. V borbi za najvišji naslov bo nastopilo po šest moških in ženskih ekip, ki so si to pravico priborile na predtekmovaljih.

Po treh kolu je vrstni red finalistov naslednji: MOSKI: Partizan 104.483 točke, Mladost 97.342, Kladivar 96.922, Dinamo 96.244, Ljubljana 95.561, Metalac O. 88.411. — ŽENSKE: Kladivar 50.430, Olimpija 49.574, Mladost 46.179, Senta 42.684, Metalac Osijek 40.949, Maribor 40.448.

Glede na to, da bo moška vrsta

150 tekmovalcev na okrajnem prvenstvu

V nedeljo je bilo na stadionu Borisa Kidriča okrajno prvenstvo v atletiki za pripadnike partizanskih društev. V celoti je nastopilo nad 150 mladinskih tekmovalcev in tekmovalki, ki so zastopali dvanajst organizacij. V končnem ocenjevanju društev so zmagali atleti TCV Partizan Celje-mesto, ki so zbrali 58,5 točke. Naslednja mesta so zasedli: Laško 21, Gomilsko 18, Store 14, Polule 11,5, Rimske Toplice 11, Rogaska Slatina 10, Zalec 8 in Škofja vas 4.

V posameznih skupinah pa so bili dosegli naslednji najboljši rezultati: PIONIRJI: 60 m: Dora (Polule) 7,6; krogla: Dora 11,18; daljina: Kunj (Celje) 4,59; ekipe: Polule, Celje, Zalec, PIONIRKE: 60 m: Dečman (Braslovce) 9,3; krogla: Ožek (Rimske Toplice) 7,74; ekipe: Celje, Rimske Toplice, Braslovce, MLADINCI: 100 m: Hartman (Celje) 12,9; višina: Repnik (Rogaska Slatina) 150; daljina: Leskošek (Celje) 5,30; krogla: Orizšek (Celje) 13,72; 4x100 m: Celje 48,7; ekipe: Celje, Rogaska Slatina, Zalec, MLADINKE: 60 m: Pijavec (Laško) 8,1; 400 m: Perpar (Store) 75,3; višina: Ročnik (Braslovce) 132; daljina: Hohkaut (Rimske Toplice) 4,01; 4x100 m: Laško 56,6; ekipe: Laško, Store, Rimske Toplice, CLANI: 100 m: Cizej 12,2; 1000 m: Kokovnik 2:47,7; krogla: Soline 10,56; daljina: Cizej 5,59; višina: Soline (vsi Gomilsko) 167; ekipe: Gomilsko, Celje, Rogaska Slatina.

PRVE TEKME V ROKOMETU

V nedeljo se je začelo tekmovalje v celjski podzvezni rokometni ligi. V prvem kolu so se najbolje odrezali igralci iz Polul, ki so v Konjicah premagali domače moštvo s 25:13. Ostali rezultati so bili: RK Celje : Partizan Celje-mesto 24:21, Rečica : Šostanj 19:13, Velenje : Grize 20:16.

V drugem kolu bodo igrali: Partizan Celje : Šostanj, Grize : Rečica, Celje : Konjice in Polule : Velenje.

O PREBOLDSKIH LOVCIH

Preboldski lovci so marljivi in iznajdljivi ljudje. V svojem obsežnem lovišču skrbijo, da se z divjačinami ravna tako, kakor se ravnati mora. Divjih lovov ne poznajo, docela so izločeni. Že nekaj let imajo hudo borbo z divjimi prašiči in vse kaže, da bodo zmagali lovci in ne krvoločni ščetinarji.

Pred leti so si zgradili pod Golavo lovsko kočjo, ki je prav prijetna izletniška točka. Tu so dali lovci precej udarniških ur. Dobri ljudje so jim darovali skoraj ves les. Kočo je postavil mizar-samo-uk, tovariš Vasle iz Matk.

Letos, avgusta, so razvili še prapor in s tem potrdili, da je preboldska lovška družina ena najprizadevnejših v žalski komun.

*

ZDAJ PA SE NEKAJ PIKRIH

Preboldski jager Joki je tu in tam malo poribaril, seveda »na črno«. Se najbolj pa so mu bile pri srcu vidre. Uloviš vidro, jo odereš in za kožuh dobiš, meni nič tebi nič, pet ali šest metuljkov. Joki nastavi in čaka. Svoji stari piha na dušo, da bo tokrat dobila polovico izkupička. Zvečer gresta oba k tolmunu. O, sreča! V pasti je vidra izredne velikosti! Joki dvigne pest — joj, smola! V pasti ni vidra, ampak domača mačka! Zena pograbl mačko — in bumf po Joklovem hrbtu: »Zlo-dej, zdej boš pa ti miši in podga-ne loviti!«

V okviru

VIII. razstave umetniške fotografije vabi društvo Ljudske tehnike — fotoklub »Emajl« na predvajanje

BARYNIH DIAPOZITIVOV

avstrijskih fotoamaterjev iz Graza

Predvajanje bo v soboto 8. oktobra ob 19. uri v dvorani Upravnega poslopja Tovarne emajlirane posode.

Ne zamudite — predvajanje bo samo enkratno!

Vstopnina 30 din. Fotoklub »Emajl«

Tale pa je iz tistih časov, ko so imele »untre« visoko ceno in jih ni imela vsaka. Zena lovca Zmrka je imela ene same in jih je varovala kot čisto zlato. Jagru Zmrku pa je nagajala lisica. Že dvakrat mu je odnesla kokoš naravnost iz kokošnjaka. In to lovca, ki še nikoli ni v prazno ustretil! Čakaj, mrha mrhata. Jaz ti pokažem. Čaka prvi večer, čaka drugi. Ko pa tretji večer napenja oči, za uro nekaj frfota. Lisičji rep! Zmrk pomeri — bumf, treski! O, groza! Priteče žena in zakriči: »Bik neumni, moja »untre«, ki sem jo sušila za uro, si prestrelil! In lovca Zmrk je dobil s kopitom po hrbtu.

*

Tretja je še čisto sveža. Ko so imeli preboldski lovci razvite prapore, je bila po starem običaju tudi veselica. Lovci so peli, vri-

kali in se vrteli. V znak protesta pa je trop divjih prašičev, uro hoda od kraja veselja, kmetu, ki je tudi lovec, preoral koruzo. S srnjakom, ki je sredi poskočne polke švinstil preko ledine, so poslali brzojavko: VI TAM — MI TUKAJ — POZDRAVLJENI!

PRALNICA V VELENJU

USPEŠNO DELA

Od 22. julija deluje v Velenju moderna servisna pralnica. V kletnih prostorih samskega doma so namestili štiri pralne stroje, sušilnico in likalnico. Tako lahko hkrati operejo 28 kg perila. Cene uslugam so med najnižjimi v Sloveniji, saj stane likanje moške srajce z rokavi le 48 dinarjev. Razen tega so v Velenju organizirali tudi servisne službe za popravilo električnih in vodovodnih naprav, za mizarstvo in pečarska dela.

Ko se plovček skrije, zategni

Ceprav je obrežje Savinje v samem Celju z regulacijo izgubilo na privlačnosti — tu mislim na pogoje ribjega življenja, je vendar tudi sedaj ob strmih kamnitih bregovih dovolj zasledovalcev nemih prebivalcev. Love s plovčkom in »pri dnur«. Seveda ima več uspeha tisti, ki si dovolj zgodaj zagigura dobro mesto. V lovu s plovčkom so Celjani pravi mojstri. Za vabo uporabljajo največ kruh, če pa je voda kalna, se jim tudi deževniki ne gnusijo. Največ je podusti, mren in klenov. Vsak ribič sme ujeti 3-krat tedensko po 6 rib. To je več kot dovolj — Ali ste vsi ribiči istega mišljenja?

OBJAVE IN OGLASITVE

RAZPISI

DOPISNA ŠOLA V LJUBLJANI

razpisuje vpis v I. letnik dopisne ekonomske srednje šole: v I. letnik dopisne ekonomske srednje šole; v I. in II. stopnjo dopisne splošnoizobraževalne šole (osemetka); v I. stopnjo jezikovnega tečaja za nemški ali italijanski jezik.

Pravico do vpisa v vse šole imajo člani organizacije Zveze borcev in otroci padlih borev.

V dopisno ekonomsko srednjo šolo in v tečaje tujih jezikov se lahko vpišejo tudi člani sindikatov.

Začetek šolanja bo v mesecu oktobru za vse šole, razen administrativne, ki se bo začela v januarju.

Prijave pošljite do 20. oktobra na naslov: Dopisna šola Ljubljana, Likozarjeva 3.

Program, prijave in navodila za vpis in šolanje v Dopisni šoli dobite od 6. oktobra dalje pri okrajnih in občinskih odborih ZBJ, pri občinskih in okrajnih sindikalnih svetih ali v Dopisni šoli, Ljubljana, Likozarjeva 3, telefon 30-043.

Za posebne informacije priložite znamko za odgovor v znesku 20 din.

KAJUHOV DIJASKI DOM V CELJU

razpisuje

delovno mesto RACUNOVODJE

Pogoji: Ekonomska šola ali večletna praksa v knjigovodstvu. Plača po Zakonu o javnih uslužbenih. Pisemne ponudbe do 30. oktobra 1960 z opisom dosedanjega službovanja.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Okrožnem sodišču v Celju razpisuje za Okrožno sodišče v Celju 1 mesto pomožnega uslužbenca(ke) — kurirja (kurirke)

Pogoji: Najmanj 4 razr. osnovne šole. Plača po Zakonu o javnih uslužbenih oziroma Uredbi o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbenec.

Prošnjo, kolkovano s 50 din in življenjepisom je vložiti najkasneje do 18. oktobra 1960 pri Predsedništvu okrožnega sodišča v Celju. Rok za vložitev prošnje teče od dneva objave razpisa na oglasni deski okrožnega sodišča, to je od 4. oktobra 1960.

Razpisna komisija

RAZPIS

Osnovna šola Store razpisuje mesto administrativne moči, večje proračunskega poslovanja. Prošnjo je vložiti na upraviteljstvo osnovne šole z navedbo šolske kvalifikacije. Plača po uredbi.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 15. okt. 1960 ob 16.30 — Pogovor z občinstvom pred premiero Brechtove igre »Galileo Galilei«.

Vabimo vse abonente in ostale občinstvo, da se tega razgovora udeleži.

OBVESTILA

JEZIKOVNI TEČAJI PRI DELAVSKI UNIVERZI V CELJU

Zaradi naknadnih številnih prijav za jezikovne tečaje se vpisovanje podaljša do 13. oktobra 1960. Tega dne naj pridejo vsi zainteresirani ob 18. uri v predavalnico (risalnico) Učiteljskega v Celju, kjer bodo prejeli urnik in oddali kolono v znesku din 3.200.— Privajo in solnino lahko oddate tudi v upravi vsak dan do 14. ure.

Uprava DU Celje

Malgajeva ulica 2

OBVESTILO

50 LET KULTURNOPROSVETNE DEJAVNOSTI IN RAZVITJE PRAPORA DPD SVOBODE ZAGRAD

Spored prireditve:

Cetrtek, 13. oktobra:

ob 16. uri otvoritev razstave »50 let kulturnoprosvetne dejavnosti ob 16.30 šahovski dvoboj mladincev Svobode Zagrad in II. osnovne šole.

Petek, 14. oktobra:

ob 16. uri kino predstava »Doživljaji Pere-Detliča, barvna risanka.

Sobota, 15. oktobra:

ob 17. uri slavnostna seja odbora in starih članov bivšega društva Sloge Zagrad;

ob 18. uri kulturni program z razvit-

jem prapora. Sodelujejo člani Svobode Zagrad in zabavni trio.

Po končanem sporedu DRUŽABNI VEČER. Za razvedrilo bo skrbel veseli trio iz Zagrada z domačimi pevci.

Vse prireditve bodo v društveni dvorani Svobode Zagrad (pri Stegu).

Vabimo vse prijatelje društva in ostale ljubitelje kulturnoprosvetnega dela.

Odbor

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce mesta Celja, da bo naše podjetje v času od 15. 10. do 20. 11. t. l. izvršilo javno deratizacijo (uničevanje miši in podgan) na ožjem področju mesta vključujoči predel Dečlove ceste, Mariborske ceste do Bežigradske, nadalje industrijski trgi do mesta, Breg, Otok in Teharsko cesto.

Poleg javne deratizacije se bo izvršila tudi po stavbah v upravljanju hišnih svetov in privatnih lastnikov. Zaradi učinkovitosti te akcije priporočamo tudi vsem lastnikom lokalov, trgovin, delavnic, gostiln ter vsem industrijskim obratom in ustanovam, da naročijo izvršitev deratizacije njihovih prostorov pri podjetju Javne naprave Celje že predhodno ali pa ko jih bo obiskala ekipa za izvršitev deratizacije.

Naprosamo tudi upravne organe stanovanjskih hiš oziroma privatne lastnike hiš, da tudi oni pošljejo pravočasna naročila našemu podjetju.

Opozarjamo vse lastnike domačih živali, da pazijo na nje, da ne bi prišlo do zastrupitve.

Javne naprave Celje

Zidanska 15

Potniki pozor! Na avtobusni progi Zagreb—Pregrada—Rogaška Slatina se je od dne 3. oktobra dalje podaljšala vožnja do Celja in obveščeni urah nazaj do Rogaške Slatine. Avtobus vozi po spodaj navedenem voznom redu.

	12.15	Odh.	Zagreb	Prih.	8.25
	15.06		Vel. Trgoviste		7.54
	15.35		Krapišne toplice		7.10
	15.56		Pregrada		6.44
	16.05		Rogaška Slatina	Prih. 21.00	Odh. 6.00
	16.22		Smarje		20.40
	16.35		Sentjur		20.25
			Store		20.17
			Celje		Odh. 20.10

Avtobus vozi vsak dan.

Se priporoča Avtobusni promet Celje

KINO

KINO METROPOL

Od 9. do 15. 10. 1960. »PREPOVEDAN PLANET«, ameriški barvni film

KINO UNION

Od 7. do 10. 10. 1960. »BENI GOODANN«, ameriški barvni film

Ob 11. do 14. 10. 1960. »OGLEDALO DVEH OBRAZOV«, francoski film

MATINEJA

Dne 9. 10. 1960. »TE NOCI«, jug. film

DPD »SVOBODA« CELJE

MLADINSKI KINO

Dne 8. in 9. 10. 1960. »HREPENENJE PO NEBU«, angleški film

KINO »SVOBODA« SEMPETER

V SAV. DOLINI

Dne 8. in 9. 10. 1960. »LA TOUR — ČUVAJ SE«, franc.-jug. barvni film

Dne 12. in 13. 10. 1960. »GRENKA ZMA-GA«, francoski film

OBVESTILO

Prodajo in nakup avtomobilov, motornih koles, raznih strojev ter drugih osnovnih sredstev, kakor tudi nepremičnin, za družbeni in privatni sektor uspešno posreduje

Posredniška pisarna, Celje

Tomašičev trg 12, tel. 25-99

OBJAVA

Enoletna večerna šola za priučene delavce v trgovini, Oblikova ulica, razpisuje pogoje za vpis v šolsko leto 1960-61. Kandidati morajo izpolniti naslednje pogoje:

1. Polkvalificirani trgovski delavci (potrdilo o prevebi za ta naziv in spricvalo o dovršeni nižji gimnaziji oziroma osemletki);

2. priporočilo delavskega sveta podjetja z navedbo službene dobe (kot polkvalificirani delavci).

Prošnjo, kolkovano s 50 din, vložite do 15. oktobra in priložite dopisnico za od-

Hočevar...

Kokotec, ki je dal dva gola ter Marko Hočevar, ki je enkrat potresel mrežo domačinov. Hribernik je vsega skupaj dosegel tri gole in se tako tudi po tretjem kolu obdržal na čelu slovenskih strelcev. V treh tek-mah je zabil osem golov.

Tudi v podzvezni ligi prvi goli

Preteklo nedeljo je bilo na sporedu prvo kolo celjske podzvezne nogometne lige. Favorit tega tekmovalja ZNK Celje je visoko odpravil Smartino ob Paki s 14:0. Ostale tekme pa so se končale takole: Kovinar : Olimp B 6:5, Rogaska Slatina : Kladivar B 6:2 in Šostanj : Velenje 1:2.

SPORTNE IGRE KOVINOTEHNE

V počastitev desete obletnice delavskega samoupravljanja je celjska Kovinotehna pripravila tekmovalje v nogometu, kegljanju, odbojki, streljanju in namiznem tenisu, na katerem je nastopilo 61 sindikalnih ekip s 632 tekmovalci.

V kegljanju je zmagala Kovinotehna s 1456 keglji pred Emajlirko (1411) ter Zelezarno Store s 1383. V odbojki je že po tradiciji pripadlo prvo mesto Ingradu, drugi je bil Celjski tisk, tretja pa Kovinotehna. V namiznem tenisu je zmagala IFA pred Tovarno tehnic, Emajlirko in Kovinotehno. V nogometu je bil vrstni red najboljših naslednji: Klima, Kovinotehna, Elektro. V streljanju je med moškimi vrstami zmagala Kovinotehna pred Avtoobnovo, pri ženskah pa Emajlirka pred Kovinotehno.

CELJSKI tednik

Uredništvo: Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 25-25 in 24-25 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 192 — telefon 25-75 in 25-89. Tekoči račun pri Komunaln banki Celje 605-704-978. — Izhaja ob petkih — letna naročnina 500, polletna 250, štetilnica 125 din — posamezna številka 15 din — rokopiisov ne vračamo.

ALUMINIJ - kovina bodočnosti

Aluminij je doma in po svetu zelo cenjen. To dokazuje tudi njegov nesluten razvoj. Danes ni aluminijasta posoda že nič novega. Prav tako ga uporabljajo za kombinacijo modernega pohištva, da o drugih uporabah sploh ne govorimo.

Amerikanske tovarne avtomobilov porabijo danes več aluminija, kot pa ga je celotna industrija leta 1939. Medtem, ko so porabili pri gradnji avtomobila pred dvajsetimi leti le okoli pol kilograma aluminija, ga danes že 27 kilogramov. V Corvair motorjih pa celo 38! Veliko konstruktorjev je mnenja, da bodo nekega dne vsi modeli avtomobilov prešli na aluminijast motor. To bi pomenilo zmanjšati težo motorja za 90 kg. Tej novotariji bodo seveda sledili aluminijasti okvirji, kolesa, itd.

Nekatere tovarne že gradijo železniške vagonne iz rešetkastega aluminija. Take vagonne uporabljajo za prevoz cementa. Nanje lahko naložijo za pet ton uporabe težje več, kot na ostale. Čeprav so ti vagoni za tretjino dra-

žji od jeklenih, se vendarle njihova građnja kmalu poplaca zaradi večje nosilnosti.

Veliko več pa si z aluminijem pomagajo pri gradnji stanovanj. Da bi dokazali, kako sijajno se obnese aluminij pri gradnji stanovanj, je največji ameriški koncern za proizvodnjo aluminija postavil 1950. leta v osrčju Pittsburga 30 nadstropno upravno poslopje, pri katerem so zunanje stene, vodovodne cevi ter električni kabli — iz aluminija. Medtem, ko porabijo za kvadratni meter kompletne navadne zunanje stene 730 kg materiala, so ga pri gradnji tega poslopja le 170. Od takrat so v Ameriki postavili okoli pet sto upravnih poslopj iz aluminija; vsa pa imajo po 15 in več nadstropij.

Zanimiv je tudi porast građenj zasebnih hiš iz aluminija v Ameriki. Medtem ko so imeli 1958. leta komaj okoli pet sto aluminijastih enodružinskih hiš, se je njihovo število leto dni pozneje povzpelo že na enajst tisoč. Pri vsem tem so zlasti mikavni minimalni stroški. Aluminijaste hiše je treba ponovno obarvati šele po osmih do desetih letih. V

Du-Pont tovarni so izdelali posebno motno lesketajočo barvo, ki jo že v tovarni vžgejo na aluminijaste plošče. Od daleč, pa tudi od blizu izgledajo take hišice kot lesene. Zelo razveseljivo je tudi dejstvo, da se bo tudi pri nas razvila gradnja aluminijastih hišic, sprva enodružinskih, pozneje pa tudi večjih.

Prvič je čist aluminij pridobil danski fizik Oersted 1825. leta in sicer v laboratoriju. Vendar je ta kovina ostala še dolga desetletja dragocena redkost. Bila je dosti dražja od zlata. Napoleon tretji je dal na primer servirati kosilo svojim najbolj uglednim gostom z aluminijastim priborom; le ostali, manj čislani, so dobili zlat ali srebrni pribor. Preden so leta 1884 nataknil na obelisk washingtonskega spomenika 23 cm dolgo aluminijasto konico, so jo razstavili v izložbi najbolj bogatega newyorškega draguljarja.

Od takrat pa do danes se je cena aluminija bistveno spremenila. Postala je dostopna vsakomur, bodisi v obliki loncev in posode nasploh, bodisi v obliki montažnih ličnih hišic, ki jih bomo kmalu dobili tudi pri nas.

Moda ali praktičnost

Takole dokaj priročno prenosno sredstvo namesto vozička za otroke so si omislile mlade matere v Belgiji, morda za enkrat šele v glavnem mestu. Je praktično? O ja, še kar! Nobenih posebnih težav ni pri prehodu preko številnih stopnic, ki jih imajo v mestu in tudi v stanovanjih, pa tudi drugih preprek se ni treba bati. Takole košaro lahko nosi mamica sama, še boljše je pa, če ima pomočnico, tako da vsaka prime za en ročaj in napravita iz nosilnice

še gugalnico. V tramvaju in avtobusu jo lahko postavite na zadnjo platformo (v vlakcu pa kar na polico). Pa še to, da taka zadeva ni preveč draga. Morda je tole zaenkrat res le še moda, vendar ji pa gotovo ne gre odrekati praktične vrednosti. Poskusite — seveda ne sedaj na zimo, temveč tja na spomlad.

Kar na skrivaj ...

Po otrokovem rojstvu je šlo v družini z denarjem bolj trdo. Ko pa je mati opazila, da otrok ne mara določene vrste konzervirane hrane, ki jo je kupila v nekoliko večji količini v dozi, je prosila moža naj odnese ostale škatle nazaj v samopostrežno trgovino. Pri tem je seveda mislila, da bi jih zamenjal.

Godel je, pa vendar jih je odnesel. Kmalu se je vrnil, vesel in srečen od zadovoljstva, toda — praznih rok.

— No, kako si opraviš? — Veš, v trgovini nisem hotel motiti uslužbenec, pa sem škatle kar na skrivaj poslal na polico, poleg ostalih ...

Spravite volka proč ...

Oče je našel v pasti mladega volka. Bil je zelo lep, zato je sklenil, da ga ne bo ubil, temveč rajši udomačil. Ko je volk zrasel, se je oče odločil, da ga da v dresuro. Na njegov inšert v časopisu sta se javila dva prosilca: lepa, mlada deklica in star, sivočolas in od sonca zagorel možak.

Oče je najprej poprosil dekleta naj pokaže, kaj zna. Dekle je stopilo k volčji staji in tiho nagovarjala žival. Na veliko začudenje, je volk mirno prišel iz koče in ljubkavalno naslonil smrček k dekletovim nogam.

Zdaj je oče vprašal starca: — Znaš tudi ti to? — Seveda, odgovori staro kratko, samo spravite najprej volka proč.

UMAZANO ...

Mož, kandidat biokemije, je vztrajal na tem, da se mora kuhinjska posoda po uporabi takoj umiti. Tako, je dokazoval, se bomo izognili zastrupitju, do katerega bi lahko prišlo zaradi ostankov jedi.

Ko pa je morala žena za teden dni v bolnišnico, je svojo teorijo uporabil na drug način. Posodo od celega tedna je stlačil v hladilnik — umazano.

leko raz sebe, vzame s police razne cunje in v trenutku ima krilo gotovo in blizu tudi. Pokazati je hotela, kako enostavno je za žensko, da se lepo obleče. Moram pa priznati, da njeni izdelki nikakor niso bili lepi ali okusni. Naj bo! Nestrpno smo čakali na besedo razsodišča.

Jaz bi bil v zadregi, kateri izmed zgoraj omenjenih pevk

Miss

Amerike

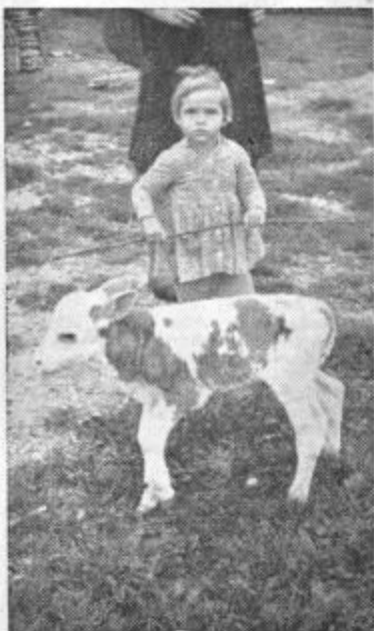
nogi: glasbi, slikarstvu, kiparstvu, obrti, športu itd. In ko odgovarja tema dvema panogama, stavijo kandidatinji še po eno vprašanje, da se žirija prepriča o njeni duhovitosti. Žirija: dva moška, tri ženske. Tu sem prvičkrat zmagal z glavo: kako naj sodi človek muzikalično kandidatinjo, če sam nima pojma o glasbi; in to velja za vse panoge. Torej oglejmo si te deklice in poslušajmo jih malo. Da naštejemo najvažnejše: Nastopile so po vrsti štiri pevke-sopranistke s klasičnim sporedom. Trdim, da takih lepih in dovršenih sopranov nisem slišal od Prage do Trsta in Beograda. Koloraturka je zapela visoki D s tako lahkoto in nežnostjo, kakor da bi imela vse tone na tipkah. Cowbojska jodelerica v tirolski obleki. Nedavno sem slišal jodelerico iz Texasa, ki je bila mnogo boljše. Štiri dekleta so uprizorila nekaj balet s petjem, kar me ni navdušilo. Za trebušni ples in miganje s telesom nimam zanimanja. Nato je nastopilo dekle, moderno oblečeno. Med govorom vrže ob-

bi dal prvo nagrado. Smejal sem se sosedu, ki je bila prepričana, da bo prvo mesto zasedla šivilja. In glej: ko je razsodišče izročilo napovedovalcu in njegovim pomočnici svojo razsodbo, sem opazil dolge obraze teh dveh. Miss USA je postala šivilja s pripomočkom, da je iz siromašne družine. To mi ni šlo v račun. Socialno plat naj obravnava socialni zavod, Miss Amerike pa razsodišče. Pa to še ni vse. Človek bi mislil, da bodo moje znamenite pevke sedaj prišle na vrsto. Kaj še! Sedaj je prišla na vrsto tista plesalka z modernimi melodijami. Šele na tretje mesto je prišla ena teh klasičnih pevk. Jaz sem onemel. Pa so mi znanzi razložili: to je današnji čas. Trompeta, pozavna, klarinet in boben bodo premagali vsak še tako dober klasičen kvartet. In res: Chicago je dovolj veliko mesto in ima mnogo lokalov z glasbo. S kakšno glasbo? V enem lokaliku igrajo trije Mezikanci na gitaro same »kukarače«, v drugem se dere trobenta na vso moč in jo spremljajo sami nemogoči instrumenti, ciganska muzika igra same svoje čarade, kakor pri nas, in jih že znamo na pamet, itd. Torej nikakor ne velja več pravilo, katero smo se učili v šoli: poezija, glasba, slikarstvo, kiparstvo itd., je umetniško upodabljanje vsega, kar je lepo in plemenito. Imam pač starinske nazore in iščem v vseh umetninah samo lepoto in plemenitost, pa je ne najdem. Slika »Večer na Savi« sem imel doma dalj časa nalašč narobe obešeno, pa tega nihče ni opazil. In ubogi kip poeta: Janko je rekel, da je to povodni mož, Metka pa je trdila, da je to kralj Matjaž. Kot učitelj glasbe sem opazil: tisti, ki so me zapustili, ker so preskočili na šlagerijo, so postali samo slabi muzikanti, dočim so pristaši klasične danes že na vidnem mestu.

C. Rakuša

Teliček, a res majhen

Kmetu Ivanu Kuneju iz Sedlarjevega (Obsotelje) je 21. septembra krava povrgla tele, težko komaj 7 kilogramov. Telička je izredno živahna in si jo hodi ogle dotat kmetovalci iz okolice, saj doslej nihče kaj takega ne pomni. Tudi živinorejski strokovnjaki menijo, da je to zelo redek pojav. Po osmih dneh, ko smo teličko slikali, je tehtala že 12 kilogramov in se torej normalno razvija. Hranijo jo na steklenico.

Jesenska in zimska oblačila, volnene in bombažne tkanine vseh vrst in modnih barv...

V NAJVEČJI IZBORI VAM NUDI

Kristalni servisi, servisi iz porcelana in stekla, kot okrasna keramika stalno na zalogi

Mladost 8 brez iluzij

SLAVKO MAROLT

Nekdo je že zgodaj odkril, da kajenje zmanjšuje občutek gladi. Prišli smo kaditi kar po vrsti. Cigarete so nam sprva dajali Nemci. Pozneje, ko smo že postali strastni kadilci, jih nismo dobivali več.

Zatorej je razumljivo, da sem pristal na Italijanovo ponudbo. Pogajala sva se še za koliko cigaret bom prinesel mačka. Sledilo je živahno dviganje rok, zapiranje in odpiranje dlani, dokler nisva hkrati štirikrat dvignila roke z razprtimi prsti in se zedinila za ceno 40 cigaret.

Priznam, da je to bilo kruto dejanje in prosim vse prijatelje mačk, naj mi oprostijo že sedaj vse tisto, kar je sledilo. Vsega tega verjetno ne bi napravil, če ne bi bil strasten kadilec ali pa če bi imel cigarete. Internanciji jih nismo dobivali, medtem ko jih je Italijanom pošiljal mednarodni Rdeči križ.

Ostalo se je hitro zgodilo. Opoldne, ko smo imeli polurni počitek, sem ujel mačka in ga prinesel Italijanom, ki so me čakali v opuščnem hlevu. Nekdo je zagnal vreščec krik in vseh dvajset mož se je vrglo na preplašenega mačona. Ni minilo niti pet minut, ko je bil iz kože, razrezan na številne kose. Dobili so jih tisti, ki so prispevali cigarete za kupčijo.

Naslednji dan smo se zopet srečali pri delu. Največjega med Italijani sem vprašal: »War mijau mijau gut? V očeh so mu zažarele iskre veselja ob spominu na pojedino. Odgovoril mi je: »Prima, delikates.« Odgovor je podkrepil z glasnim poljubom na roko.

Nekaj dni smo še delali skupaj. Upravnik je nekajkrat vprašal, če smo videli njegovega mačka. Pri tem je sumljivo škilil proti Italijanom. Odgovoril sem mu, da sem ga nazadnje videl v hlevu. Mojemu resnemu odgovoru so pritrdili tudi Italijani.

ZRACNI BOJ

Cez naše taborišče in mesto Ilseburg je vodila zračna pot proti Magdeburgu in Berlinu. Od pomladi 1944. leta skoraj ni bilo dneva, da bi po tej poti ne leteli težki zavezniški bombniki s svojim smrtonosnim tovorom. Nemci so imeli ob vsej poti prestrežna letališča za lovska letala. Eno je bilo tudi v bližini Ilseburga. Zavezniški bombniki pa so imeli svoje varstvo. Obkroževali so jih roji lovcev kot drobne mušice težko okorno žuželko. Za njimi so se vlekle beli repi zmrgnjene izpuha. Na nas pa so padali drobni svetli kovinski listki. Nam so se zdeli kot solze bratov in prijateljev, ki objokujejo našo nesrečo.

Nekoga majskega dne so se zopet umaknile ženske in otroci v klet taboriščne barake. Za nas ni bilo prostora. Ostali smo na dvorišču in strmeli v nebo, kajti v letalih smo videli tudi naše maščevanje. Ze smo slišali zamolklo brnenje njihovih motorjev. Trepotali smo za vsakega letalca. Zeleli smo jim naj dobro opravilo svoje delo in naj se vrnejo srečno domov. Vsaj nekdo je imel tako dolgo roko, da je lahko strahoval naše mučitelje. Bilo jih je strah. »Lagerführer« je tudi strmel v nebo. Ob vsakem poku so mu živčni trzaji spreleteli obraz in iz oči mu je gledal strah. Bil je skoraj nam enak, nič več oblasten. In kljub temu je bila razlika med njim in nami. Tudi naša srca se tesnila strah. Bali smo se za svoja bedna življenja. Hkrati pa nas je navdajala radost. Letala so nosila Hitlerja in njegovim smrti. Za nas pa so pripravljala, s svojimi bombami, pot k svobodi.

Prva skupina je bila že nad nami. Bližali so se ji nemški lovci skoraj v navpičnem letu. Zavezniški lovci so zapustili svoje težke okorne varovanje in že se je vnel zračni boj. Letala so svigala po nebu vedno nižje in nižje. V divjem letu je vsakih nekaj minut zastalo na nebu

OSVOBODITELJI

Bilo je v začetku aprila 1945. leta v taborišču Ilseburg. Vse je kazalo na bližajočo se konec vojne. Ze enajst mesecev smo dobivali vedno manj hrane. Letalski napadi so se kar vrstili. Ponoči smo morali večkrat vstajati. Vedno bolj smo čutili glad in neprespane noči.

Nekoga dne sem na delu omagal. Zanesli so me v bližnjo bolnišnico za starce in me položili v eno izmed prepolnih sob. Spal sem celo noč in ves naslednji dan. Ponoči je bil bombni napad, bomba je zadela hišo na nasprotni strani ceste, naša stavba pa je ostala brez oken in dela strehe. Vsi so odšli v klet, le jaz sem ostal v sobi in kar naprej spal. Prvič po treh letih sem ležal v navadni dobri postelji. Ves večer je tekel pogovor o bližajočem se koncu vojne. Nekdo je privlekel izpod postelje svoj radio in ko se je prepričal da ni nevarno, je poiskal London in poslušal smo oddajo v nemščini o položaju na frontah.

Zavezniški so napredovali povsod. Rusi so bili že pred Berlinom, zahodni zavezniški pa daleč čez Ren. Napovedovalec je omenil še številne tankovske prodore v zaledje fronte in tudi oddelek tankov, ki je prodiral v smeri proti Gosslarju. To mesto je oddaljeno od Ilseburga kakšnih 15—20 km.

Naslednji dan sem se moral vrniti v taborišče. Ceste so bile preplavljene z nemškimi vojniki, avtomobili, tanki in topovi. Vsa ta gomažca množica se je premikala nekam proti vzhodu. Ko sem prišel v taborišče so bili tam že vsi, nihče več ni delal. »Lagerführer« se ni več prikazal iz pisarne. Zbrali smo se v moškem oddelku. Povedal sem, kaj sem slišal v bolnišnici. Bil sem prepričan, da bodo Amerikanci že naslednji dan pri nas. Nekateri niso hoteli verjeti. Vse je že predolgo trajalo in kar naenkrat naj bi bilo konec večletnega gorja. Nekateri so vzrožili, češ naj se nikar ne šalim s takimi rečmi. Večina je verjela in nekdo je omenil pretresljiv dogodek, ki se je pripetil pomladi minulega leta. Vsem je zaživel v spominu.